

Maandblad, jaargang 52, september 2018

Verschijnt elke maand behalve in augustus

Verantwoordelijke uitgever + afzendadres:

Jolien Lafaut, Oostendsesteenweg 217A - B-8000 Brugge

P 409100 - AFGIFTEKANTOOR 3500 HASSELT 1

Tijdschrift Toelating - Gesloten verpakking
3500 Hasselt 1 - BC 9074

bpost

PB-PP|B-09074
BELGIE(N) - BELGIQUE

Pluimvee 9

Wijzigingen ammoniakemissiearme systemen

Martijn Chombaere, nieuwe
beleidsmedewerker Landsbond

- Prestarters dragen bij aan een vlotte start en optimaal resultaat
- Bio-legkippenbedrijf om te diversifiëren
- Innovaties vakbeurs SPACE voorgesteld

Aviagen™
EPI

Verberk Stalrichting

Sterk in techniek. Slim in uitvoering.

VSI² met vestiging te Aalter
09 325 75 15
info@vsi2.be

VSI
VERBERK STALRICHTING NV

B-2382 POPPEL (JAWELS) HULSEL 7
Tel: 014 63 53 55 - 65 00 67
Fax: 014 63 89 02

www.vsi.be
info@vsi.be

Peter Sichien
+32 477 740 759
Johan van Heule
+32 475 62 36 75
Bart Vangampelaere
+32 475 62 36 73
Lex Steurs
+32 479 25 73 96

ROXELL
www.roxell.com

Fancom
www.fancom.com

ZIEHL-ABEGG
www.ziehl-abegg.com

DE KRACHT VAN VEPYMO ZIT IN ONZE DAMES

Isa Brown • De kip met een hoge leefbaarheid • Hoge eikvassa • Uitstekende legprestatie • Scherpe voederconversie • De sterkste eischaal • Goede bevedering	Dekalb White • De kip met veel courante eieren • Hoge piekproductie • Uitstekende legprestatie • Perfecte eikwaliteit • De beste voederconversie • Uitmuntend gedrag	Bovans Brown • De kip die makkelijk te managen is • Robuuste kip, herstelt snel • Hoge piekproductie • Uitstekende legprestatie • Veel eieren • Mooie donkere schaalkleur

Nieuwstraat 21, B-2382 Poppel
+32 14 65 41 40
info@vepymo.com
www.vepymo.com

De broederij met een hart voor de sector

Vernieuwingen

Stillaan schakelen we over van vakantiemodus naar ons normaal werkritme. En wat voor een zomer was het wel? Voor veel pluimveehouders was het alle hens aan dek om tijdens deze topzomer zijn dieren optimaal te verzorgen en **hittestress**, met eventuele extra sterfte, te voorkomen. Weinig mensen buiten de sector beseffen hoeveel aandacht en zorg dit vergt. Gelukkig, mede dankzij technische vooruitgang in apparatuur en gebouwen is, in vergelijking met vijftien jaar terug, er een serieuze vooruitgang op dit vlak.

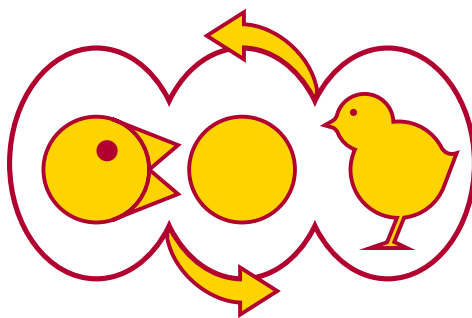
Net voor de vakantie, op 12 juli, is het ministerieel besluit rond wijziging van **emissiearme stalsystemen** gepubliceerd. Vooral voor een aantal legbedrijven met opslag was dit noodzakelijk. Naar aanleiding van diverse controles en praktische onwerkbaarheden hebben we als landsbond dit dossier opgestart, intussen toch zowat anderhalf jaar geleden. We zijn tevreden dat er aanpassingen gebeuren maar het duurt vaak toch wel heel lang om wijzigingen of innovatieve systemen erkend te krijgen. We proberen hieraan te werken door de overheid te wijzen op het vrij omslachtig administratief kluwen, procedures en adviesorganen.

Nog deze zomer heeft de **NCD problematiek** heel wat kopzorgen bezorgd aan pluimveehouders, transporteurs, broeierijen en slachthuizen. De economische schade in de sector, door het uitbreken in de professionele houderij, is vrij aanzienlijk. Ik hoop op een degelijke evaluatie om de pijnpunten in kaart te brengen om naar de toekomst toe het risico te verminderen. De ketting van de sector is maar zo sterk als de zwakste schakel. We zien toch dat er risico's zijn in de handel tussen de particuliere sector en de "genaamde professionele sector". Eénieder moet hier zijn verantwoordelijkheid nemen in het belang van de hele pluimveesector.

Tot slot kan u verder in het blad kennis maken niet alleen met de **vernieuwde lay-out**, om de leesbaarheid te verbeteren, maar ook met onze **nieuwe medewerker** Martijn Chombaere. Ik wens hem alvast een fijne start toe. Voor onze leden wordt dit het nieuwe aanspreekpunt voor onze organisatie. Wanneer u met vragen zit laat zeker niet na Martijn te contacteren via onze gekende kanalen.

VOOR UW **GOED** KIES:

BELGABROED NV destrooper & moonen

KWALITEIT • SERVICE • RENDABILITEIT • FLEXIBILITEIT • ZEKERHEID

Keuze uit de meest rendabele mestrassen

Ondersteuning en advies voor:
Milieu • Mestbank • Sanitel-P • enz...

Vakkundige begeleiding aan vermeerderingsbedrijven

Belgabroed NV Steenweg op Hoogstraten 141 B-2330 Merksplas Tel. 014 63 31 62 Fax 014 63 53 35

INHOUD

3 Diversifiëren met bio-legkippenstal

Begin mei werd in Sint-Laureins het nieuwe bedrijf van Kristof Van Wynsberghe en Prisca Staelens in gebruik genomen en opengesteld voor geïnteresseerden. Met velen waren ze afgezakt om het gloednieuwe bedrijf te bewonderen en de bedrijfsleiders geluk te wensen met hun investering. Dat de bio-legkippensector zijn kinderschoenen ontgroeid is, daar is iedereen nu zowat van overtuigd.

15 Bekroonde innovaties vakbeurs SPACE

Innovaties worden dikwijls ter gelegenheid van een beurs voorgesteld. Zo publiceert de gekende SPACE beurs twee maand voor beurs een lijst met aangekondigde innovaties. Van de 39 nieuwigheden zijn er een 10tal in de pluimveehouderij. We stellen ze kort voor in dit nummer.

22 Bescherm jezelf tegen stof!

Door o.a. sommige wettelijke eisen voor dierenwelzijn is de blootstelling aan stof tijdens de werkzaamheden sterk toegenomen. De stofconcentratie is ondermeer afhankelijk van de aard van het bedrijf: leghennen of vleeskippen, de gekozen bedrijfsvoering, de activiteit en de leeftijd van de dieren. Stof inademen kan zowel acute problemen voor de gezondheid opleveren als chronische ademhalingsproblemen veroorzaken op langere termijn.

Colofon

Pluimvee is een uitgave van de Vereniging Voorlichting Pluimveehouders, vzw (VVP).

Hoofredactie: Luc Maertens
Burgemeester Maenhautstraat 73 - Merelbeke
Tel. 09.252.36.77 – 0498 040691 - lucmaertens@skynet.be

Redactieleden: Ir. Johan Zoons, Dirk Mertens, Drs E. Pierré, Jaak Reyners, Ir. Karolien Langendries, Ir. Luc Maertens, Prof. Dr. Marc Heyndrickx, Ir. Hilde De Wachter, Danny Coulier, Clem Reynders, Dr. ir. Evelyn Delezie, Ir. Bruno Vandorpe

Administratie VVP: Jolien Lafaut
Oostendsesteenweg 217A - 8000 Brugge - Tel. 0474.619808
secretariaat@pluimvee.be - BTW BE 0406 909 555

Abonnementen: Jolien Lafaut
Steeds voor een jaargang: 95€ (België) - Buitenland: prijs op aanvraag

Advertenties: Luc Maertens - 0498 040691 –
advertenties@pluimvee.be

Verantwoordelijke uitgever: Jolien Lafaut
Oostendsesteenweg 217A - 8000 Brugge

Drukkerij: Aerts bvba - 011 271875 - drukkery.aerts@skynet.be

Website Pluimvee: www.pluimvee.be

Overname artikels: alle bijdragen en advertenties verschijnen onder de verantwoordelijkheid van de inzender. Overname van artikels uit deze periodiek is enkel toegestaan mits toestemming van de redactie.

Disclaimer: Pluimvee is een uitgave van VVPvzw, opgesteld om te voorzien in de informatiebehoefte onder pluimveehouders. Wij wijzen iedere aansprakelijkheid ten aanzien van de juistheid, volledigheid en actualiteit van de geboden informatie uitdrukkelijk van de hand. VVP is niet aansprakelijk voor het gebruik van de informatie in deze publicatie.

1 Standpunt	20 Fipronil
3 Reportage	22 Preventie stof
6 Berichten	25 Juridisch
7 NH3	26 EU invoer
8 Diergezondheid	28 Bioveiligheid
10 Onderzoek	30 Nieuws bedrijven
13 Demoproject	31 Column
15 Vakbeurs	32 Kort Nieuws
18 Voetzoollaesies	34/36 Marktc.-, prijzen

Agenda

11-14 september 2018: Space te Rennes (F)

10 september DGZ infosessie voor broeierijen ivm KB registratie en identificatie te Torhout.

13 september (te Brecht), 14 september (te Welle), 17 september (te Beervelde), 18 september (te Ieper) en 19 september (te Tielt) DGZ infosessie voor pluimveehouders, -vervoeders en -handelaars, telkens om 19.00u.

24 september (te DGZ Torhout) en 28 september (te DGZ Lier) beide om 14.00u, DGZ infosessie voor konijnenhouders.

3 oktober (te Tielt) en 4 oktober (te Malle): studieavond "Opfok en vermeerdering" van de Landsbond.

6 november 2018: Trefdag Pluimvee te Gits in 'De Oude Melkerij', Stationstraat 143b

Massa bezoekers op de open dag te Sint-Laureins Diversifiëren met nieuwe stal voor 18.000 bio-legkippen

tekst en beeld: Luc Maertens

Begin mei werd in Sint-Laureins de nieuwe stal van Kristof Van Wynsberghe en Prisca Staelens in gebruik genomen. Net voordat de poeljen toekwamen waren de deuren nog geopend voor collega's, omwonenden en geïnteresseerden. Met velen waren ze afgezakt naar Sint-Laureins om het gloednieuwe bedrijf te bewonderen en de bedrijfsleiders geluk te wensen met hun investering. Dat de bio-legkippensector zijn kinderschoenen ontgroeid is, daar is iedereen nu zowat van overtuigd.

De bedrijfsleiders

De familie Staelens-Van Overbeke is zeer gekend in de legkippensector. Reeds decennia houden ze legkippen en beide dochters treden in hun voetsporen. In dezelfde straat in Aalter is niet alleen het ouderlijk legkippenbedrijf gevestigd, maar eveneens het bedrijf van Freya Staelens en het bedrijf van Kristof Van Wynsberghe en Prisca Staelens. In 2012 investeerden deze laatsten in Aalter in 2 stallen met ieder een capaciteit van 28.900 scharrelkippen. De kippen zitten er op een systeem van grondhuisvestiging (draadroestervloer met mestschuiven) en beschikken er over een overdekte wintertuin.

Opmerkelijk is ook dat zowel Kristof als Prisca van opleiding boekhouder zijn. "Dit komt ons zeer goed van pas om de vele administratie en paperassen in goede banen te leiden", aldus Prisca.

Kristof Van Wynsberghe en Prisca Staelens breiden hun bestaande legkippenbedrijf in Aalter uit met een nieuw bio-bedrijf te Sint-Laureins.

Het complex bestaat uit 3 gedeelten: vooraan het eierlokaal, vervolgens de mestloods en de stal met wintertuin langs weerszijden.

Kristof en Prisca wensten hun legkippenbedrijf verder uit te breiden en te diversifiëren. Het was niet aangewezen om dit in Aalter te doen omwille van de bestaande grote concentratie van legkippenstallen met bio-veiligheidsrisico's als gevolg.

Waarom bio?

"Naast de scharreleieren die we reeds produceren wensten we te diversifiëren. We zijn overtuigd dat bio een segment is met een grote groeimarge. Het koopgedrag van de consument verandert in

Reportage bio-legkippenbedrijf

toenemende mate van gangbare producten naar bio producten. We keken hiervoor uit naar de aankoop van een grote kavel en vonden een geschikte locatie in Sint-Laureins”, motiveerde Prisca de beslissing.

Dat de neef van Prisca - Jordy Van Overbeke - bij bio-specialist Avibel werkzaam is, was nog een bijkomende motivering.

De stal

De nieuwe stal meet 18,5 m x 80 m en links en rechts is er een wintertuin aangebouwd van 4,5 m breedte. Vooraan de stal is er een uitbouw met zowel een ruimte voor de eierverzameling en mestloods. Hierdoor is de stal in totaal 105 m lang.

De stal, gebouwd door Morti en de inrichting van Big Dutchman oogde bijzonder mooi afgewerkt. Omwille van de normen voor bio is de stal zeer ruim voor de 18.000 legkippen. “We wensten gebruik te maken van duurzame materialen en hebben gelet op details, dit omwille van hygiënische redenen maar ook om een aangename werksfeer te creëren”, aldus de bedrijfsleiders. Zo werden sandwichpanelen gebruikt voor de volledige plafondbekleding.

Inrichting

Fagrotec stond in voor zowat de volledige inrichting. Drie rijen Natura Step volières van Big Dutchman fungeren als nacht- en dagverblijf. Bemerkt dat onder de eierband ZEUS led lampen aanwezig zijn om buitennesteieren te voorkomen. Deze laten eveneens toe om de kleur van het licht aan te passen (van warm wit naar rood) zodat stress en pikkerij kan vermeden worden.

Inlaatventielen van Scan-air zorgen voor de aanvoer van verse lucht. De onderdruk wordt gecreëerd door via openingen in het plafond de lucht in kanalen af te zuigen naar de voorgevel in de aangebouwde mestloods. De bedoeling is om in de toekomst eventueel de mest te drogen met deze afgevoerde stallucht. Naast de stalcomputer die het klimaat regelt is er een tweede computer die de afzuiging in deze kanalen stuurt.

Camera toezicht in eierlokaal

Een Moba Farmpacker (Mopack 70) verwerkt en verpakt de eieren die via de verzamelbanden aangevoerd worden. De keurig gestapelde trays worden vervolgens met de Cobot M'eggbot automatisch gepalletiseerd.

Veel volk mochten de organisatoren op de open dag verwelkomen. Het leek zowat op een gezellige Vlaamse kermis.

Drie rijen Natura Step volières, brede gangen en plafondbekleding met sandwichplaten zorgen voor een mooi en ruim beeld binnenin de stal.

De wintertuin met een wand uit geperforeerde platen en onderaan de uitloopschuiven.

Opvallend is de aanwezigheid in het eierlokaal van een scherm waar de beelden van de vele camera's op het bedrijf afzonderlijk of in deelschermen van 4 of 8 te zien zijn. Hierdoor kunnen de 3 eierbanden, de wintertuin en ook de uitlopen niet enkel in het eierlokaal maar eveneens op de PC en smartphone van op afstand continu gemonitord worden.

"We wonen bij ons bedrijf in Aalter; het op afstand kunnen opvolgen van deze beelden maar ook van de vele data van o.a. het klimaat of de voeder- en drinkwateropname is noodzakelijk om problemen vroegtijdig op te merken en indien nodig snel bij te kunnen sturen", aldus Prisca die het bedrijf in Sint-Laureins runt.

De kippen en eieren

De poeljen werden aangeleverd door Avibel, gespecialiseerd in biologische legkippen. Voor bio-productie hebben deze intacte snavels. Er werd geopteerd voor LOHMANN brown-lite omwille van de uitstekende geschiktheid voor buitenloop. "De kippen hebben zich goed ingewerkt in het systeem, wintertuin en uitloop", vertelt Prisca me enthousiast wanneer ik haar 3 maand na opzet terug contacteerde. Op 32 weken zijn ze aan 93% leg en stapsgewijs gaan ze de uitloop verder verkennen.

Er is een afnamecontract met Ovo West uit Sint Kruis Brugge, deze beleveren o.a. Colruyt winkels. Verder levert Agrifirm het bio-voeder.

In het eierlokaal worden continu de camerabeelden doorgestuurd van o.a. de eierbanden of van de kippen in de wintertuin of uitloop.

De uitloop

Voor bio productie mogen de groepen kippen niet groot zijn (maximum 3.000) en moeten ze beschikken over 4m² uitloop/kip. Dit maakt dat de uitloop in vele percelen moet opgedeeld en omheind worden. In totaal werd hier liefst 5,5 km omheining geplaatst wat toch een serieuze extra investering met zich meebrengt.

De beplanting moet nog voorzien worden maar beschuttingshokjes in de uitloop moeten de kippen meer naar het open terrein lokken en verder van de stal. Voor de aanplant van struiken en bomen is men er nog niet uit. "Het liefst zouden we fruitbomen aanplanten en samenwerken met een bedrijf die het bio-fruit vermarkt. Dit zou een win-win situatie kunnen opleveren", vertrouwt Prisca me toe.

Slotbemerkingen

De vele bezoekers waren het eens, dit nieuwe bedrijf is een oogstreling, zeer mooi en verzorgd afgewerkt.

Reken daarbij dat de bedrijfsleiders ervaren legkippenhouders zijn, die hun traditionele kennis nu kunnen koppelen aan deze nodig voor bio-productie. Dit volwassen bio-legkippenbedrijf heeft dan ook alle kansen om te slagen.

Het volledige project is tot stand gekomen door een goede samenwerking met de gemeente Sint-Laureins en nauwkeurige en continue opvolging van de stallenbouwers, installateurs en opdrachtgevers.

De uitloop buiten de stal met de mogelijkheid tot beschutting.

Nieuwe beleidsmedewerker voor de Landsbond

Martijn Chombaere in dienst in de loop van september

In de loop van september zal Martijn Chombaere in dienst treden als nieuwe beleidsmedewerker van de Landsbond. Hij neemt hiermee de taken van Karolien Langendries over, die sedert 1 mei het pluimveeloket leidt op het ILVO.

Martijn is 27 jaar en afkomstig van Kanegem bij Tiel. Hij studeerde af in 2013 met een master biowetenschappen land en tuinbouw, afstudeerrichting plantaardige en dierlijke productie. De pluimvee-sector is geen onbekende voor Martijn gezien o.a. zijn masterthesis handelde over welzijnsfactoren bij legkippen en hij ook stage liep bij broeierij Vervaeke. Na zijn studies was hij 4 jaar technisch en commercieel adviseur bij Vepymo en vervolgens nog een jaar actief als business unit manager bij Alphatac.

Zijn liefde en passie voor alles wat verband houdt met fauna en flora deed hem heimwee krijgen naar de pluimveesector en hij neemt daardoor met enthousiasme de uitdaging aan om de Landsbond te ondersteunen. Naast zijn professionele leven vult Martijn de resterende tijd vooral op een sportieve manier in en beoefent hij de ambachtelijke 'stiel' van het imkeren.

Praktisch, Martijn start in de loop van september, onder andere afhankelijk van de nakende gezinsuitbreiding (LM).

Ziekte van Newcastle: verdere opheffing van verschillende maatregelen

Het FAVV heeft einde augustus terug meerdere zones opgeheven die werden afgebakend rond besmettingen met de ziekte van Newcastle.

Sinds 26 april 2018 werden 20 besmettingen met de Ziekte van Newcastle vastgesteld: 17 bij sierpluimvee van hobbyhouders en 3 op commerciële pluimveehouderijen. In de afgelopen weken werden de maatregelen rond 14 besmettingen bij hobbyhouders al volledig opgeheven, net zoals alle zones rond de 3 professionele bedrijven. Gezien de positieve evolutie werden, buiten de haard in Lessines, ook de toezichtgebieden rond de resterende haarden opgeheven.

Op 1 september 2018 werd een versoepeling toegestaan om hobbykwekers in staat te stellen met hun dieren deel te nemen aan tentoonstellingen en andere niet-commerciële verzamelingen. Deze verzamelingen zijn evenwel uitsluitend toegelaten wanneer aan volgende strikte voorwaarden is voldaan: toelating door het FAVV; enkel gevaccineerde en individueel geïdentificeerde dieren en de verplichting dat de organisator een register bijhoudt van alle deelnemende dieren. Voor details verwijzen we naar de website van het FAVV.

DGZ informeert over KB identificatie en registratie pluimvee en konijnen

Het nieuw koninklijk besluit (KB) dat eerder dit jaar verscheen bepaalt dat houders van pluimvee en konijnen zichzelf en hun bedrijven laten registreren in SANITEL. Maar wat moet u als pluimvee- of konijnenhouder nu precies doen? DGZ helpt u op weg met infosessies die de praktische kant van dit KB uitgebreid toelichten.

Om ervoor te zorgen dat u precies weet wat u te doen staat naar aanleiding van dit nieuw KB, organiseert DGZ binnenkort een aantal infosessies:

voor broeierijen: DGZ, Industrielaan 29, 8820 Torhout op 10 september om 14u **voor pluimveehouders, -vervoerders en -handelaars:**

- E-10 Hoeve, Kapelstraat 8a, 2960 Brecht op 13 september om 19u
- Zaal Zoethout, Vloeiherkstraat 14, 3830 Wellen op 14 september om 19u
- Feestzaal Breughel, Beerveldsebaan 32, 9080 Beervelde op 17 september om 19u
- Flanders Lodge, A. Dehemlaan 19, 8900 Ieper op 18 september om 19u
- Shamrock NV, Euromarktlaan 24, 8700 Tiel op 19 september om 19u

voor konijnenhouders:

- DGZ, Industrielaan 29, 8820 Torhout op 24 september om 14u
- DGZ, Hagenbroeksesteenweg 167, 2500 Lier op 28 september om 14u

Inschrijven voor een infosessie kan via het inschrijvingsformulier op de website van DGZ (www.dgz.be/inschrijving-infosessies-nieuw-kb-ir-pluimvee-en-konijnen).

Wat zijn de belangrijkste nieuwigheden van dit KB?

- In de registratie van de houders en hun bedrijf is er een onderscheid tussen professioneel pluimvee (met activiteit in de voedselketen) en hobbypluimvee (zonder activiteit in de voedselketen).
- Ook houders van konijnen (vanaf 20 voedsters of 100 vleeskonijnen) laten zichzelf en hun bedrijf registreren.
- Elke aan- en afvoer van professioneel pluimvee en konijnen naar en vanaf bedrijven wordt in SANITEL geregistreerd.

(Bron: persbericht DGZ)

Ammoniakemissiearme (AEA) stalsystemen: wijzigingen door recent Ministerieel besluit

In juli werd het Ministerieel besluit gepubliceerd waarin een aantal wijzigingen van de lijst met ammoniakemissiearme stalsystemen opgenomen zijn. Deze zijn voornamelijk van belang voor de legkippensector.

Dit Ministerieel besluit van 28 mei 2018 (B.S. 12.07.18) voegt het volgende toe:

- **Definities** van een afgedekte container, een gesloten mestopslag, continue registratie en een heater.
- **Emissiefactoren** voor ammoniak die afhankelijk zijn van het soort **mestopslag of droogtunnel buiten de stal** en dit voor de bestaande stalsystemen P-2.1, P-3.1, P-4.3, P-4.4, P-4.5 en P-4.6;
- **Een nieuw stalsysteem** voor legkippen (verrijkte kooi) waarbij de natte mest dagelijks uit de stal wordt afgevoerd naar een droogtunnel met geforceerde mestdroging (P-3.6);
Indien conform bedraagt de ammoniakemissiefactor 0,037 kg NH₃ per dierplaats per jaar.
- **Een variant** van het bestaande stalsysteem P-6.4 waarbij verschillende **warmtewisselaars** in de stal staan.
Indien conform bedraagt de ammoniakemissie 0,021 kg NH₃ per dierplaats en per jaar.

Voor de gedetailleerde wijzigingen, definities, voorwaarden en emissiefactoren verwijzen we naar onze website (www.pluimvee.be) of rechtstreeks naar de website van de VLM (<https://www.vlm.be/nl/themas/Mestbank/mest/emissie>).

BERICHT AAN DE ADVERTEERDERS

Het Pluimvee januarinummer zal in het teken staan van de komende Agriflanders (10-13 januari). Het nummer is voorzien om in de bus te vallen op 7 of 8 januari 2019.

Indien een speciale advertentie of boodschap gewenst wordt in deze uitgave, gelieve deze aan te leveren ten laatste op 14 december.

Vanzelfsprekend is dit ook mogelijk in het Pluimvee december nummer, deadline is dan de 23ste november.

Info en reservatie t.a.v. Luc Maertens advertenties@pluimvee.be of +32(0)498 04 06 91

Ziekte van Newcastle: hoe herkennen en voorkomen?

tekst en beeld: Philippe Gelaude en Eva Pierré,
DGZ Vlaanderen

Na de uitbraken van vogelgriep in 2017 speelt dit jaar de ziekte van Newcastle ons parten. Beide pluimveeziekten kunnen even dramatische gevolgen hebben. Een goede preventie is cruciaal, maar hoe herkent u de ziekte van Newcastle en wat kunt u doen?

Welke symptomen en letsels veroorzaakt de ziekte van Newcastle?

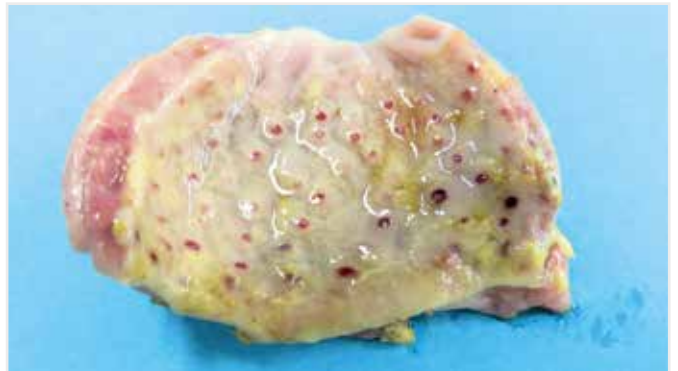
Al de gevallen van de ziekte van Newcastle die dit jaar werden bevestigd vertoonden het klassieke beeld van de ziekte: verhoogde sterfte, zenuwsymptomen (draainekken) en groene mest.

Een gedraaide nek kan wijzen op de ziekte van Newcastle.

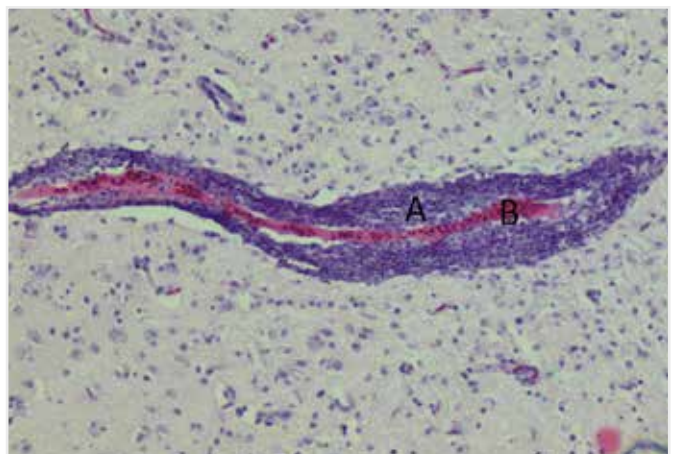
DGZ voerde autopsie uit op verschillende inzendingen van pluimvee besmet met de ziekte van Newcastle. Hoewel het macroscopisch beeld op autopsie varieerde tussen

de verschillende inzendingen, hadden ze vrijwel allemaal gestuwde longen en een ontstoken luchtpijp. Daarnaast was er vaak een ontsteking van de nieren en een galgroen gekleurde darminhoud. In ongeveer de helft van de gevallen was er ook een ontsteking van de hersenen, de kliermaag en de sinussen.

Puntbloedingen in de kliermaag.

Histologisch onderzoek bevestigde de ziekte van Newcastle. Zo was er een ontstekingsbeeld ter hoogte van de nieren, hersenen en de kliermaag.

Histologisch beeld van een hersenontsteking bij pluimvee. Een groot aantal ontstekingscellen (A) omgeven het bloedvat (B).

Hou er rekening mee dat de symptomen van de ziekte van Newcastle sterk afhankelijk zijn van het ziekteverwekkend vermogen van de infecterende stam. Bij zwak of matig virulente stammen zijn de symptomen minder opvallend en zijn er bijvoorbeeld enkel ademhalingsproblemen.

Wat kunt u doen?

Vaccinatie blijft cruciaal bij de preventie van de ziekte van Newcastle. Het is hierbij uitermate belangrijk dat alle stappen van de vaccinatie correct worden uitgevoerd. Het vaccin wordt bij voorkeur via spray toegediend. Het gebruikte water moet zuiver zijn en vrij van ontsmettingsmiddelen zoals chloor.

Met bloedonderzoek wordt nagaan of de dieren goed gevaccineerd zijn. Hiervoor worden 20 bloedstalen van willekeurig gekozen dieren in de stal genomen. Met een HI-(hemagglutinatie-inhibitie) test voor NCD wordt onderzocht hoeveel beschermende antistoffen (titer) er aanwezig zijn.

Bij interpretatie van de resultaten is het belangrijk dat er gelet wordt op de toomimmunitet. Dit omvat enerzijds de gemiddelde titer, anderzijds is ook de spreiding van de bekomen titers binnen de groep van groot belang. Bij vaccinatie streeft men naar zo weinig mogelijk variatie binnen de toom met een zo hoog mogelijk gemiddelde titer. Met de huidige vaccinatieschema's bekomt men bijvoorbeeld bij leghennen op 17 weken een gemiddelde HI-titer tussen 8 en 11.

Ook bioveiligheid is cruciaal bij het voorkomen van de ziekte, pas daarom bioveiligheidsmaatregelen toe als onderdeel van het dagelijkse management. Maatregelen zoals wisselen van kledij en schoeisel per stal en handen wassen voor en na elk stalbezoek vragen een kleine inspanning maar hebben een groot effect.

Contactgegevens

Met uw vragen over de ziekte van Newcastle kunt u terecht bij uw bedrijfsdierenarts of bij DGZ op tel. 078 05 05 23 of e-mail helpdesk@dgz.be.

Ziekte van Newcastle en vogelgriep: gelijkenissen en verschillen

De ziekte van Newcastle wordt ook wel pseudovogelgriep genoemd. Zowel de ziekte van Newcastle als vogelgriep hebben bij een besmetting dramatische gevolgen voor de pluimveesector. Beide ziektes zijn **aangifteplichtig** en worden veroorzaakt door een virus. Ze leiden beiden tot hoge sterfte bij pluimvee en handelsbeperkingen.

Daar stoppen de gelijkenissen tussen beide ziektes. Het virus dat de ziekte veroorzaakt is totaal verschillend. De ziekte van Newcastle wordt veroorzaakt door een **paramyxovirus** serotype 1 terwijl vogelgriep het gevolg is van een besmetting met een **influenzavirus**.

Ook wat de **vaccinatie** betreft zijn er verschillen. De vaccinatie tegen de ziekte van Newcastle is verplicht voor alle pluimveebedrijven met meer dan 100 stuks pluimvee. Tegen vogelgriep wordt niet gevaccineerd omdat dit negatieve gevolgen heeft voor de exportmogelijkheden maar ook omdat verschillende virusstammen vogelgriep kunnen veroorzaken. Net als bij de griepvaccinatie bij de mens, is het niet te voorspellen welk type influenzavirus voor problemen zal zorgen waardoor vaccinatie geen garantie biedt op bescherming.

www.bigdutchman.de

ALLES IN ÉÉN HAND

Voor de moderne vleeskuikenhouderij.

Wij bieden u een productassortiment, dat geen wensen open laat: voer, water, klimaat, luchtreiniging en nog veel meer. Overtuigt u zich zelf – we doen u graag een voorstel.

- | voerverzorging van silo tot voerpan
- | innovatieve warmtewisselaar
- | watervorzorging van watervat tot drinknippel
- | veelzijdige verwarmings- en koelsystemen
- | klimaattechniek van luchtventiel tot klimaatcomputer
- | begeleiding van de planning tot de inbedrijfname
- | electra van meter- en schakelkast tot sensor en ventilator
- | competente service uit één hand en in de buurt
- | innovatieve luchtreinigingssystemen

FAGROTEC b.v.b.a., Tel. +32 (0) 51 69 79 19, info@fagrotec.be, www.fagrotec.be

Prestarters dragen bij aan een vlotte start en optimaal resultaat*

tekst en beeld : Kris De Baere,
Proefbedrijf Pluimveehouderij (PP) te Geel

Naast een optimaal klimaat op dierniveau is het voeder een heel belangrijke factor bij de opstart. De opname van het eerste voeder stimuleert de verdere ontwikkeling van het maagdarmkanaal en de opbouw van de immuniteit. Een snelle eerste voederopname draagt bij aan een vlotte start van de dooierrestvertering, het sneller sluiten van de darmbarrière en een goede darmgezondheid verderop in de ronde.

De laatste jaren is er veel onderzoek omtrent de effecten van vroege voeding. Uitkomst in de stal, het verstrekken van voeder en water in de uitkomstkast en 'in ovo feeding' (injecteren van voedingsstoffen in het ei) zijn enkele voorbeelden die hierop inspelen maar eveneens door het voorzien van vlot beschikbaar (op kuikenpapier), smakelijk en goed verteerbaar startvoeder. Het effect van een specifieke prestarter op kuikenpapier werd op het PP onderzocht.

Kenmerken prestarter

Als prestarter werd het 'FAST' voeder (INVE) gebruikt. De bedoeling van deze prestarter is om de voederopname en -vertering net na de opzet te verbeteren

en de ontwikkeling van het maagdarmstelsel en de spijsvertering te stimuleren. Om dit te realiseren maakt deze prestarter gebruik van:

- een aangepaste nutritionele samenstelling en grondstoffenkeuze (goed verteerbare eiwitten, type vezels, type suikers, additieven)
- een aangepaste structuur van het voeder (manier van malen van de grondstoffen, manier van persen). De prestarter bestaat uit een mengsel van ca. 40 % meel en ca. 60 % kleine korrels (1,8 mm / koud geperst bij temperatuur < 50 °C).

Proef

Op het Proefbedrijf hebben we gedurende 2 rondes (telkens 8 proefgroepen van 1150 kuikens per ronde) het effect van een prestarter op de technische resultaten, diergezondheid en strooiselkwaliteit opgevolgd. Hierbij vergeleken we een **controlegroep** waar, naast de drinklijnen, stroken kuikenpapier lagen met daarop 30 g startvoeder per kuiken. Het enige verschil in de **prestartergroep** was het voeder op het kuikenpapier (30 g), dat een specifieke prestarter was (FAST).

Alle groepen kregen een voederschema met 4 fases: startvoeder (dag 0-9 / kruimel), groeivoeder 1 (dag 10-17 / korrel), groeivoeder 2 (dag 18-28 / korrel) en eindvoeder (dag 29 – einde / korrel). Vanaf dag 8 werd volledige tarwe bijgemengd bij het mengvoeder. Het percentage tarwe inmenging nam tijdens de ronde geleidelijk toe van 5 % tot 39 %. Bij het uitladen en wegladen is de tarwe bijmenging verlaagd naar 25 % (fig. 1). Op dag 32 werden 25% van de kuikens per proefgroep uitgeladen, de rest van de dieren is weggeladen na 39 dagen.

Resultaten

Uitval

In ronde 1 was de cumulatieve uitval heel laag en had het gebruik van de prestarter geen effect op de uitval. In ronde 2 lag de cumulatieve uitval veel hoger en was de uitval wel duidelijk lager bij de kuikens die de prestarter op het kuikenpapier kregen (3,65 % versus 4,02 %). Met name de uitval in de eerste week was 0,5 % lager bij de prestartergroep (fig. 2).

In ronde 2 werd bij één van de vier proefgroepen met het controle voeder op dag 3 een antibioticabehandeling gestart omwille van problemen met hoge uitval / dooierrestontsteking. Bij de 4 groepen met de prestarter was geen medicatie nodig in deze ronde. In ronde 1 werd bij geen enkele proefgroep (4 controle + 4 prestart) medicatie toegediend.

Technische resultaten

Het verstrekken van de specifieke prestarter op het kuikenpapier had een positief effect op de technische resultaten (tabel 1 en 2). In beide rondes was het gewicht op dag 39 wat hoger bij de prestart groep. Gemiddeld over de 2 rondes gaf dit een 29 g hoger gewicht, een duidelijk lagere voederconversie (VC 2500: 1,537 vs 1,559 / $p = 0,08$) en hoger productiegetal (419,2 vs 409,4 / $p = 0,06$). Ondanks de hogere kostprijs voor een specifieke prestarter resulteert het beter technisch resultaat gemiddeld over de 2 rondes in een hogere voederwinst van 0,004 euro per kuiken. Voor een bedrijf met een opzet van 100.000 kuikens komt dit op 400 euro per ronde.

Tijdens deze twee proefrondes is de strooiselkwaliteit ook continu opgevolgd, zowel via visuele beoordelingen als wekelijkse bepalingen van het drogestofgehalte van de strooisellaag in de stal. Hierbij werden geen verschillen in strooiselkwaliteit waargenomen. Ook bij de beoordeling van de kuikens op dag 32 (voor het uitladen) en dag 39 (net voor het wegladen) werden geen verschillen in voetzoolaantasting en hakirritaties vastgesteld.

Besluit

Een aangepaste prestarter op het kuikenpapier verstrekken, zorgt voor een vlottere opstart. Dit vertaalt zich in een lagere uitval in de eerste week en draagt bij aan het verlagen van het antibioticagebruik. Het gebruik van de specifieke prestarter resulteert in een beter technisch resultaat en hogere voederwinst.

* Op basis mededeling 89 van het Proefbedrijf Pluimveehouderij

Fig. 1: Percentage bijmenging van volledige tarwe in het voeder tijdens de ronde.

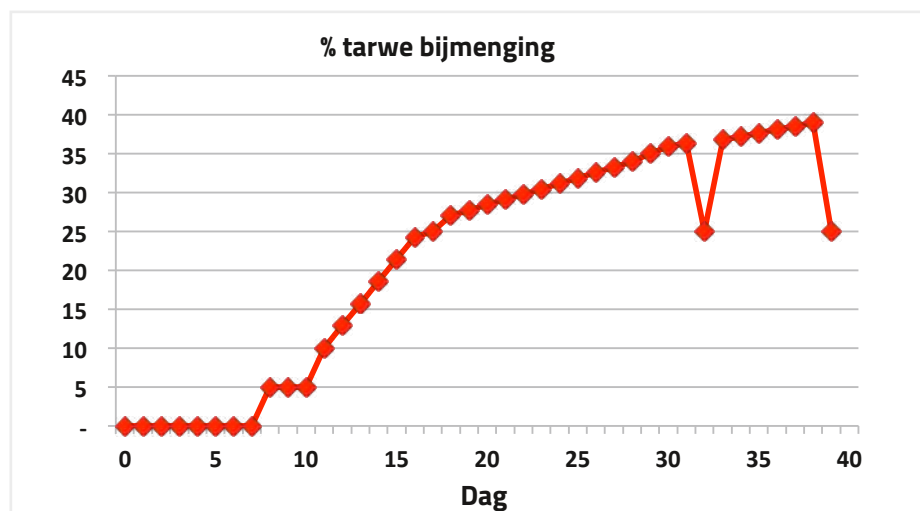
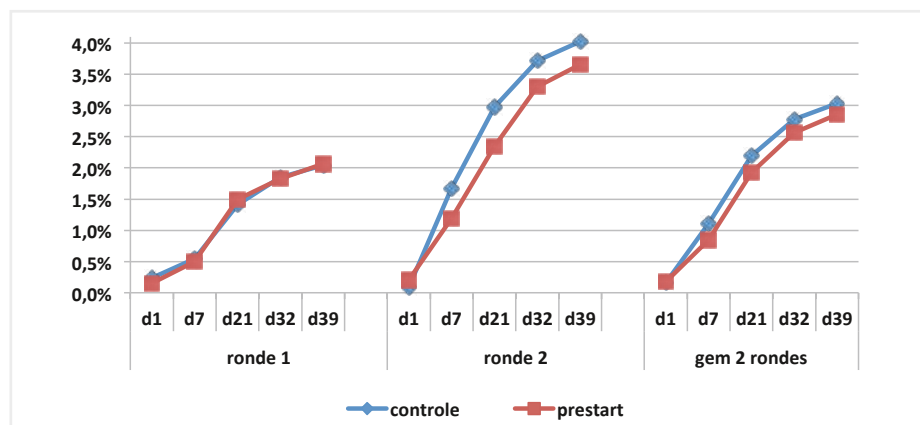

Fig. 2: Verloop van de uitval (= sterfte + selectie) tijdens de ronde.

Tabel 1: Technisch resultaat bij gebruik van een prestarter t.o.v. standaard startvoeder.

	Ronde 1		Ronde 2		Gemiddelde 2r	
	controle	prestart	controle	prestart	controle	prestart
% uitval cum.	2,04	2,07	4,02	3,65	3,03	2,86
% sterfte cum.	1,32	1,35	2,37	2,17	1,85	1,76
% selectie cum.	0,72	0,72	1,65	1,48	1,18	1,10
Gem. gewicht ronde *	2520	2541	2540	2577	2530	2559
Voederverbruik (kg/pok)	3,821	3,831	3,858	3,867	3,839	3,849
Voederconversie	1,548	1,540	1,582	1,557	1,565	1,549
VC 2500	1,544	1,532	1,574	1,542	1,559	1,537
Productiegetal	416,5	422,0	402,4	416,3	409,4	419,2
Voederwinst (euro/pok)	0,464	0,458	0,427	0,442	0,446	0,450

* gewicht uitladers en wegladers samen

Tabel 2: Verloop van het bruto gewicht (g) van de kuikens.

	Ronde 1		Ronde 2		Gemiddelde 2 rondes	
	controle	prestart	controle	prestart	controle	prestart
Dag 0	46,8	46,7	44,6	44,7	45,7	45,7
Dag 7	200	202	184	190	192	196
Dag 21	1021	1020	1035	1054	1028	1037
Dag 32	2001	2025	2065	2093	2033	2059
Dag 39	2688	2710	2696	2732	2692	2721

THE
PERFECT
MATCH

FUTURE
PROOF

Primor 4260 M Cut Control

- + Stro instrooien met of zonder hakselsysteem en verdelen van lang en moeilijk voer zoals gewikkeld gras met dezelfde machine
- + Haksellengte in te stellen vanuit de cabine
- + Hydraulisch regelbaar tegengemes voor inkorten van het stro tot 2 cm
- + Mechanisch schakelbare aandrijving van de verdeelwals: **POLYDRIVE**
- + Blaasafstand tijdens het stro-instrooien tot 15 m

MET HAKSELSTYEM

Vind uw dealer op
www.packoagri.be

YouTube

PACKO
AGRI

Hyvarki
Bedrijfshygiëne

ERKEND
GD-LINES
VERDELER

- GSP erkend ontsmettingsbedrijf
- Vliegen-, bloedluis- en ongediertebestrijding
- Doseerapparaten, kuikenpapier en beschermingsmaskers
- Reeds meer dan 20 jaar ervaring

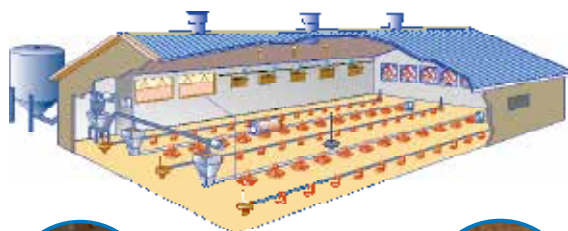
Rene Martens
Veldvoort 28, 2990 Wuustwezel
Tel. & Fax 03/669 84 31
hyvarki@skynet.be

www.agromax.nl

Stalinrichting nodig:
bespaar geld, bestel
bij Agromax!

bestel onze
gratis catalogus

agro G3

agro M3

Nippeldrinksysteem, ventilatie, koeling,
ledverlichting en meer! Kijk op www.agromax.nl

 AgroMax
poultry equipment

Wijchen, Nederland
Tel.: +31 (0)24 6487227
E-mail: info@agromax.nl

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

Demoproject: "De Andere kip"

tekst: Veronique De Mey, INAGRO

Op 1 januari 2018 ging het demonstratieproject 'De Andere Kip' van start. Focus van De Andere Kip ligt op het demonstreren hoe in Vlaanderen een alternatieve vleeskip vanuit een coöperatieve samenwerking in de markt kan gezet worden. Doorheen het project wordt gewerkt rond management, diergezondheid, ketenontwikkeling, bedrijfseconomie en vermarkting.

Waarom een andere kip?

In het project zetten we met 5 Vlaamse partners (Inagro, ILVO, UGent, Proefbedrijf Pluimveehouderij en de Landsbond) in op een in Vlaanderen geproduceerde vleeskip. Niet als alternatief voor de bestaande Vlaamse standaardkip of bio-kip, maar als marktverbreiding naar een type vleeskip dat nu hoofdzakelijk vanuit het buitenland ingevoerd wordt. Uit vooronderzoek is namelijk gebleken dat de consument bereid is een meerprijs te betalen voor een vleeskip waarvan de productie afgestemd wordt op leefomstandigheden, gezondheid en smaak. Zo een kip kunnen we ook lokaal kweken.

Aanpak

Om op een coöperatieve manier een 'andere kip' in de markt te zetten, gaan we uit van een bottom-up approach vanuit producenten met oog op een ketenontwikkeling met meerwaarde voor elke ketenpartij (productie, distributie, retail). De voorbereidende fase omvat een bundeling van kennis over alternatieve productiemethoden, samenwerkingsverbanden en marketingstrategieën m.b.t.

vleeskippeten in het binnen- en buitenland. Vervolgens is het van belang om kennis op te bouwen rond potentiële productiemethoden, samenwerkingsverbanden en marketingstrategieën in Vlaanderen. Eens deze kennis vergaard is, zullen twee concepten die vrij ver uit elkaar liggen gerealiseerd worden op demoschaal.

Een belangrijke pijler voor het uitwerken van specifieke deeltaken binnen het project is het bijeenbrengen van experts in denktanks. Tijdens een denktank komen de projectgroepsleden en een groep van pluimveehouders en landbouwers uit andere sectoren samen om expertise uit te wisselen. In een denktank wordt door de deelnemers actief meegewerkt aan de identificatie van de specifieke randvoorwaarden in Vlaanderen voor de productie van een meerwaardeskip, de analyse van de verzamelde data en de ontwikkeling van de twee concepten. Tijdens het volledige project staat demonstratie en kennisverspreiding hoog op de agenda.

Doelgroep

Algemeen willen we de projectresultaten

kenbaar maken aan de ruime landbouwsector. Het is echter logisch dat de producenten, zowel de huidige pluimveehouders als landbouwers van buiten de sector (vb. die interesse hebben in reconversie richting pluimveehouderij) een belangrijke doelgroep vormen.

Binnen de productieketen van vleeskippeten vormen alle schakels, van broeierij over teler, slachterij tot retail, belangrijke doelgroepen. We willen al deze schakels zoveel mogelijk een sturende rol geven.

Daarnaast behoren ook partijen buiten de sector, die een rol willen spelen in de productieketen van een alternatieve/meerwaardekip tot het doelpubliek.

Interesse?

Heb je interesse om op de hoogte te blijven van het verloop van het project of om actief mee te denken aan een meerwaardeskip meldt dit bij Veronique De Mey: veronique.demey@inagro.be - T 051 27 33 90

Exzodus voor de controle van rode vogelmijt

Vraag ernaar bij uw dierenarts

Vakbeurs Space bekroont een tiental innovaties in de pluimveehouderij

tekst: Clem Reynders; beeld: Space

Ruim twee maand op voorhand publiceert de vakbeurs Space de bekroonde nieuwigheden die tijdens de vakbeurs, die van 11 tot en met 14 september in Rennes loopt, worden voorgesteld.

De jury van Innov'Space nomineerde in totaal 39 nieuwigheden waaronder een tiental innovaties in de pluimveehouderij. Volgens de appreciatie van de jury werden die met een of twee sterren bedacht. Tijdens de openingsavond kan de jury nog een derde extra ster toekennen. Hieronder een beknopt overzicht van de belangrijkste nieuwigheden in de pluimveesector. Afgezien van twee nieuwigheden met 2 sterren, die we specifiek vermelden, kregen de overige bedrijven van de jury 1 ster.

Adisseo France Novozymes: Alterion Ne®

Alterion Ne® is een probioticum dat ontwikkeld werd door Adisseo France in samenwerking met Novozymes. Het probioticum mikt op de sector van de vleeskippen en heeft geen ongewenste neveneffecten zoals het uitlokken van resistentie na langdurig gebruik. Alterion Ne® is samengesteld uit sporen van de Bacillus subtilis DSMZ 29784. Het volstaat om 10 g Alterion toe te dienen op 1 ton voeder.

www.adisseo.com

Adventiel: Voixeo

De moderne veehouder en pluimveehouder kan vandaag bij het management van zijn bedrijf terugvallen op heel wat digitale hulpmiddelen die via pc en/of smartphone kunnen geconsulteerd worden. Deze manier van communiceren is niet altijd even handig. Als veehouder heb je je handen soms niet vrij om deze hulpmiddelen te bedienen. Voixeo maakt gebruik van spraakboodschappen die de pluimveehouder informeren. Voixeo profileert zich via gesproken mededelingen als de ontbrekende schakel in de communicatie.

www.adventiel.com

Emily: Multi'spread (stroverspreider)

Deze stroverspreider kan probleemloos op alle trekkers gemonteerd worden; frontlader, driepunts hefinrichting. Diverse producten kunnen hiermee verspreid worden maar in de pluimveehouderij wordt dan uiteraard eerst aan het verspreiden van een stroisellaag gedacht. Het systeem werd in mei 2018 door Emily gepatenteerd. De hoek om het stro te blazen kan verkleind worden tot 21 graden. Het toestel kan in één werkgang een strobedding van 12 tot 15 meter aanbrengen.

www.emily.fr

Euro-Process: Alamo (verzameling datagegevens)

Alamo is een realisatie van Euro-process. Het maakt gebruik van een Multi-standard Lo T Gateway dat data verzamelt van diverse draadloze informatiebronnen ongeacht het merk. Alamo integreert Lo-RaWAN, WIFI, bluetooth 4.2 en NFC. Er kunnen nog een vijftal protocollen zoals gsm toegevoegd worden. Alamo Lo T Gateway is gebaseerd op een Linux-platform.

www.euro-process.fr

Grimaud Freres Sélection: klauwbehandeling bij eenden

In samenwerking met Nova-Tech engineering werd in 2005 al een snavelbehandeling bij eenden gelanceerd. Omdat bleek dat de behandeling van de klauwen optimaal kan gebeuren op het niveau van de broeierij werd een systeem ontwikkeld dat gebruik maakt van infraroodtechnologie die toegepast wordt op ééndagskuikens. Deze behandeling is minder stresserend voor de kuikens. Overigens verbiedt Europa een behandeling na 10 dagen.

Lallemand Animal: Levucell SB (probioticum)**

Binnen de nieuwigheden voor de pluimveesector is dit probioticum een van de twee innovaties die van de jury twee sterren kreeg. Concreet betekent dit dat deze exposant in aanmerking komt voor een derde ster.

Levucell SB is een probioticum dat gebruik maakt van het recent door Europa toegelaten *Saccharomyces cerevisiae boulardi* CNCM I-1079. Het middel mikt op de vleeskippensector, bevordert de vertering en reduceert salmonellabesmetting. Het is volgens de fabrikant het eerste middel op de markt dat specifiek inspeelt op de verbetering van de voedselveiligheid.

www.lallemand.com

Lead Le Roy Concept: Lead Exp'air (ventilatie)

Dit modulair systeem richt zich specifiek op pluimveestallen en kan naar keuze ingezet worden voor de verwarming (warmtewisselaar) of ventilatie. Lead Exp'air kan verschillende functies vervullen.

De warmtewisselaar en de verwarming werken simultaan en regelt de luchtverversing. Het systeem kan ook als voorverwarming ingezet worden in lege stallen die kuikens moeten ontvangen.

www.leadleroy.com

Mixscience: Podoscope (welzijn vleeskippen)

In de sector van de vleeskippen moeten de pluimveehouders steeds meer rekening houden met welzijnsnormen voor de kippen. Niet alleen een tragere groei en een gereduceerde bezetting maar ook de conditie van de poten en voetzolen moet in het oog worden gehouden. Voor dit laatste probleem ontwikkelde Mixscience de "Podoscope". Het systeem dat ontwikkeld werd na uitgebreid praktijkonderzoek brengt voetzoolproblemen snel in kaart en houdt rekening met de specifieke toestand van de stalvloer.

www.mixscience.eu

Provimi Cargill: Intellatm Meat (mineraal voeder)

Door de hoge technische groeieresultaten in de vleeskippenbranche wordt de pluimveehouder vaak geconfronteerd met kwaliteits- en karkasproblemen die tot afkeuring kunnen leiden in het slachthuis.

Intellatm Meat is een nieuwe nutritionele oplossing ontwikkeld door Provimi waardoor karkasproblemen sterk worden gereduceerd. In het proefstation van Cugand (Frankrijk) werden na gebruik van het product significante verbeteringen vastgesteld op het vlak van de vleeskwiteit, meer bepaald van de filetkwaliteit.

www.provimifraqnce.fr

Rabaud: Lavicole (wasinstallatie voor stallen)**

Deze nieuwigheid van Rabaud werd door de jury eveneens met 2 sterren bedacht. Het gaat hier om een hogedruk wasrobot voor vleeskippenstallen. De wasinstallatie kan via drie standen ingesteld worden. De arm heeft een bereik van 4,5 meter en is uitgerust met 5 roterende spuitkoppen. Voor een stal van 1000 m² bedraagt de reinigingsduur 3 uur. Het systeem is gemonteerd op een onderstel dat aangedreven wordt door een benzinemotor.

www.rabaud.com

Vencomatic Group: Q-perch

Deze nieuwigheid van Vencomatic om bloedluizen elektrisch te bestrijden via een ingebouwd systeem in de zitstokken is zeker in onze contreien niet echt een nieuwigheid maar op Space wordt het system door Vencomatic in Frankrijk voorgesteld. Zoals we al in ons verslag van de VIV (Utrecht) aangaven opteren momenteel de meeste klanten van het Nederlands bedrijf voor deze ingreep om bloedluizen te bestrijden.

www.vencomaticgroup.com

Sings: Secure Chick

Het eendagskuiken ondergaat heel wat stresserende handelingen die vaak tot uitval of een trage start leiden. Secure chick maakt gebruik van een feromoon dat via een spray (20 microliters per kuiken) wordt aangebracht en dat meer zekerheid beidt dat de kuikens de eerste cruciale uren en dagen optimaal doorkomen.

www.signs.com

Think
ahead with
**poultry
people**

Vencomatic Group is een wereldwijde leverancier van innovatieve en duurzame huisvesting- en eiverzamelsystemen voor de pluimvee-sector. Met onze vele jaren ervaring zijn wij een expert op dit gebied en een betrouwbare partner voor u. Vencomatic Group bundelt de kracht van drie sterke merken in de pluimvee-sector:

- Vencomatic – Huisvestingssystemen
- Agro Supply – Klimaat oplossingen
- Prinzen – Eiverzameling

Voor meer informatie www.vencomaticgroup.com

 Vencotec
Schakel tussen dier en techniek

Meerheide 48-50
5521 DZ Eersel - Nederland
www.vencotec.nl

Mattijs Michils
M: 0032 (0) 498 97 08 63
m.michils@vencotec.nl

 Vencomatic Group
Agro Supply – Prinzen – Vencomatic

Voetzoollaesies bij vleeskippen: oorzaak en risicofactoren

tekst: Op basis brochure Departement Landbouw & Visserij*
beeld: Pluimvee

Recent is door de Vlaamse Overheid een brochure voorgesteld waarin de problematiek van voetzoollaesies bij vleeskippen uitvoerig behandeld wordt. In het juli nummer hebben we de gehanteerde scoremethodiek toegelicht. Hiermee wordt een cijfer toegekend aan de ernst van de aantasting van het lot. Van een score 0 (geen letsels) tot maximaal 200 (alle kippen hebben de hoogste score).

In bepaalde (Noord-Europese) landen (Nederland, Denemarken, Zweden, ...) is het gebruikelijk of verplicht dat iedere toom aan de slachtlijn beoordeeld wordt waarna een terugkoppeling volgt naar het pluimveebedrijf. In die landen is deze score ook medebepalend voor de maximale toegestane bezettingsdichtheid of aanleiding voor een toeslag of afslag van de verkoopprijs.

Oorzaak

Nat en plakkerig (of anderszins irriterend) strooisel wordt als voornaamste oorzaak beschouwd. Nat en plakkerig strooisel blijft gemakkelijk aan de huid kleven, zeker op die plaatsen waar langdurig contact wordt gemaakt (ter hoogte van zolen, borst en hakken) en bij weinig mobiele dieren. Vermoed wordt dat ammoniak een belangrijke bijkomende irriterende factor is, vandaar ook de term "ammoniakbrand" die in deze context wel eens gebruikt wordt. Mogelijk wordt de huid als gevolg van het contact met nat strooisel ook weker en dus gevoeliger.

Het behouden van een goede **strooiselkwaliteit** is bijgevolg essentieel om voetzoollaesies te voorkomen. Een droog strooisel wordt bekomen door enerzijds te zorgen dat er niet teveel vocht in komt en anderzijds door het vocht voldoende uit het strooisel weg te ventileren.

Het teveel aan vocht dat in het strooisel terecht komt kan veroorzaakt worden door lekkende nippels, watervermorsing aan de drinklijnen, condens, natte mest, ... Anderzijds kan doordat bijvoorbeeld het strooisel dicht koekt, het vocht onvoldoende vrijkomen en weg geventileerd worden.

De vleeskippenhouder en zijn/haar management vormen de belangrijkste factor om te komen tot een goede strooiselkwaliteit en het voorkomen van voetzoollaesies.

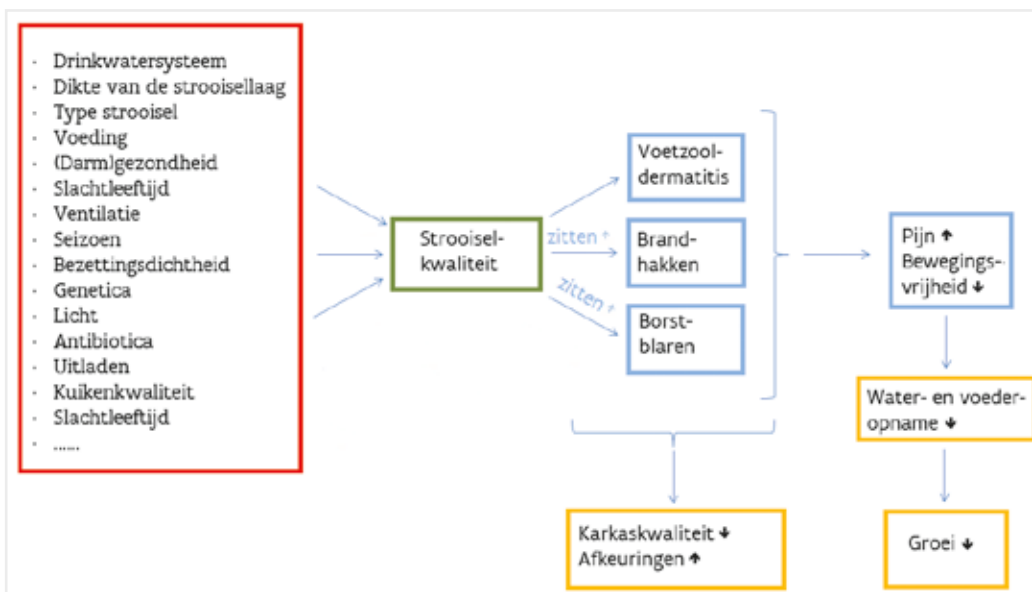
Eens de strooiselkwaliteit slecht is, is deze in het vervolg van de ronde nog vrij moeilijk te corrigeren. Dit is zeker het geval naar het einde van de ronde toe. Dus continue observatie en tijdig bijsturen is de boodschap.

Risicofactoren

In de literatuur worden vooral volgende **risicofactoren** vermeld voor voetzoollaesies:

- * Drinkwatersysteem
- * Dikte van de strooisellaag
- * Type strooisel
- * Voeding
- * (Darm)gezondheid
- * Slachtleeftijd
- * Ventilatie
- * Seizoen
- * Bezettingsdichtheid
- * Genetica
- * Licht

Alle factoren die bijdragen aan de kwaliteit en in het bijzonder het vochtgehalte van het strooisel en/of die de contactduur met het strooisel beïnvloeden, spelen een rol. Deze risicofactoren en een aantal verbanden kunnen worden voorgesteld in bijgevoegd schema. Niet alle verbanden zijn duidelijk aangetoond in onderzoek, maar ze zijn wel zeer aannemelijk.

Risicofactoren en verbanden op het vlak van strooiselkwaliteit en o.a. voetzoollaesies,

Bron: naar Frank Tuytens.

Rol vleeskippenhouder

Voetzoollaesies kunnen daarom meestal niet aan één bepaalde factor toegeschreven worden maar worden aanzien als een multifactorieel probleem. Een combinatie van factoren die elkaar dikwijls versterken leiden tot slechtere strooiselkwaliteit

Door wekelijks op een 5tal "gevoelige" plaatsen, vooral nabij drink- en voederlijnen, minstens een 5tal vleeskippen te controleren, kan de toestand op de voet opgevolgd worden en tijdig actie ondernomen worden.

en induceren de voetzoollaesies.

Anderzijds heeft onderzoek aangetoond dat variatie in voetzoollaesies vooral te wijten is aan verschillen tussen vleeskippenbedrijven, gevolgd door broederijen, dierenartspraktijken en voederfabrikanten. **De vleeskippenhouder en zijn/haar management is dus de belangrijkste (maar niet de enige) bepalende factor.**

Hoe controleren?

Reeds na een paar weken kan de strooiselkwaliteit te wensen overlaten en kunnen

de eerste symptomen van voetzoollaesies reeds zichtbaar zijn op de leeftijd van 2-3 weken. **Wekelijks** een aantal vleeskippen **controleren** om de toestand op te volgen en bij te sturen kan vermijden dat op het einde van de ronde het probleem escaleert.

Belangrijk is dat men op verschillende plaatsen van de stal controleert. Doordat de bezetting, de ventilatie en de aanwezigheid van drink- en voederlijnen niet homogeen is in een stal, kunnen naargelang de plaats zowel de strooiselkwaliteit als de voetzoollaesies sterk uiteenlopen. Daarom wordt aanbevolen om vanaf de 2de week op minstens een 5tal plaatsen in de stal, een 5tal kippen te controleren. Gevoelige zones zijn nabij drink- en voederlijnen maar mogelijks eveneens in hoeken of nabij de stalwanden.

Wanneer men wekelijks deze controle uitvoert zal men na een paar rondes wel de "risicovolle" zones kennen in de stal. Wekelijks de toestand opvolgen op diverse plaatsen laat ook toe om gepaste remediërende zaken door te voeren van zodra er duidelijke symptomen zijn van voetzoollaesies. Afhankelijk van de plaats kan men bijvoorbeeld inschatten of het met de watervoorziening, de verwarming, overbezetting in een stalgedeelte, de darmgezondheid of met bijvoorbeeld plaatselijke condensvorming te maken heeft.

In volgende bijdragen omtrent de problematiek en het voorkomen van voetzoollaesies zal specifiek ingegaan worden op de rol van de verschillende risicofactoren.

* **Auteurs:** Suzy Van Gansbeke, Tom Van den Bogaert (Departement Landbouw en Visserij), Frank Tuytens (ILVO)

* **Brochure:** <https://lv.vlaanderen.be/nl/node/9060>

Fipronil: stand van zaken betreffende de schadeloosstelling van de getroffen bedrijven

Vorig jaar, vrij kort na het uitbreken van de fipronilcrisis einde juli, werden door zowel de Vlaamse als de Federale overheid een reeks maatregelen doorgevoerd om de getroffen bedrijven te ondersteunen. Eén jaar later, meer dan tijd om een stand van zaken op te maken en terug te blikken op dit drama voor de getroffen bedrijven.

Van de vele maatregelen voor de getroffen bedrijven is de beloofde schadeloosstelling, door de Federale overheid, veruit de belangrijkste financiële maatregel. Eind augustus werd door het kabinet van de verantwoordelijke Minister (Ducarme) medegedeeld **dat ruim de helft van de ingediende dossiers reeds afgehandeld is en er tot uitbetaling overgegaan is.**

Een aantal andere bedrijven ontving reeds een voorstel of hun dossier is goedgekeurd maar er moet nog tot uitbetaling overgegaan worden. Tenslotte zijn er nog een beperkt aantal bedrijven die eerstdaags een voorstel zullen ontvangen of waar het nog wachten is op goedkeuring van hun ingediende dossier.

In ons volgend nummer hopen we een gedetailleerde stand van zaken te kunnen geven evenals een beoordeling van een aantal andere maatregelen van beide overheden. Verder is een reportage gepland met de ervaringen van een getroffen legkippenhouder (LM).

Uitnodiging

STUDIEAVOND
OPFOK • VERMEERDERING

De pluimveewereld draait door

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

VERVAERE-BELAVI

rw Ghekiere
Dierery

DAVID
Breeders' Choice

BELGABROED
dierstapletoezicht

BROEIERSIJ
COUVOIR
LAFAUT

COBB

ONE FAMILY.
ONE PURPOSE.

AVIBEL

AVIAGEN
111

VEPYMO

- **Onderwerpen:** Een greep uit de actuele thema's dewelke leven bij de pluimveehouders.
- **Sprekers:**
  - Kris Van Daele
  - Luc Maertens
- **Waar & wanneer?**
  - 3 oktober 2018 om 19 uur
El parador – Ruiseleedssteenweg 11 – 8700 Tielt
  - 4 oktober 2018 om 19 uur
Café Trappisten – Antwerpsesteenweg 487 – 2390 Malle
- **Deelname is gratis**
Aanmelden verplicht via secretariaat@pluimvee.be

**TE KOOP EN TE
KOOP GEVRAAGD:**

Pluimveebedrijven en
NERD's

0475.555834

info@agrovastgoed.be
www.agrovastgoed.be

ensoltec
de zuiverste energie... maakt u zelf

www.ensol-tec.be

Zonnepanelen - energiemonitoring - warmtepomp - batterijopslag - laadoplossingen

Vraag uw advies & offerte voor verlaging van uw energiefactuur!
ENSOL-TEC - Bierweg 30 - 9880 AALTER - 09/227 39 22 - info@ensol-tec.be

**Vangploegen nodig voor het verladen van bedrijfspluimvee?
International Poultry Services regelt het voor u!**

IPS INTERNATIONAL
POULTRY
SERVICES

Werkgebied: Nederland | België | NRW

www.ipsbv.com

Amentstraat 17A
6039 RA Stramproy (NL)
+31(0)495-563 599
sales@ipsbv.com

Stalautomatisering pluimveebedrijven

Aerowing Luchinlaat

Luchtinlaatklep met een constante
en onafhankelijke worp

Droeshaut NV
Hamonterweg 139
B - 3930 ACHEL
Tel: +32(0)11642892
www.droeshaut.be
info@droeshaut.be

Bescherm jezelf tegen stof!

tekst: Robin Desutter – Prevent Agri
beeld: Pluimvee

Door de stijgende intensivering van de pluimveehouderij én door sommige wettelijke eisen voor dierenwelzijn is de blootstelling aan stof tijdens de werkzaamheden sterk toegenomen. De stofconcentratie is ondermeer afhankelijk van de aard van het bedrijf: leghennen of vleeskippen, de gekozen bedrijfsvoering, de activiteit en de leeftijd van de dieren. Stof inademen kan zowel acute problemen voor de gezondheid opleveren als chronische ademhalingsproblemen veroorzaken op langere termijn.

De eigenschappen van stof in pluimveestallen

Het grootste deel van het stof in de pluimveehouderij is van organische oorsprong. Het is afkomstig van plantaardig (voeder en strooisel) en dierlijk materiaal (pluimen en uitwerpselen) of van mijten en micro-organismen (bacteriën, schimmels, virussen). Vooral door de aanwezigheid van virussen kan stof een pathogene werking hebben en ziekten veroorzaken. Daarnaast kan het stof ook toxisch zijn door endotoxines die door bacteriën en schimmels geproduceerd worden.

Opname van het stof

De relatief grote stofdeeltjes (>5 mm) zijn inhaleerbaar. Deze stofdeeltjes komen in de neus of luchtpijp, maar worden door trilharen tegengehouden. Kleinere deeltjes zijn respireerbaar, deze deeltjes dringen door tot de longen. Ze zetten zich vast op de bronchiën en de longblaasjes,

In scharrelstallen is de stofconcentratie vele malen hoger dan stallen met kooisystemen.

waardoor deze longblaasjes verstopt raken en de uitwisseling van zuurstof en koolstofdioxide zal dalen. Het ultrafijne en onzichtbare stof kan zelfs tot in de bloedbaan komen en schade aan organen veroorzaken. Daarnaast kan stof ook door direct contact met de huid en de spijsvertering allergische reacties uitlokken.

Daarom is het dragen van een stofmasker absoluut aangewezen. Ook al is het niet zeer aangenaam, door een gewoonte te kweken komt deze bescherming veel minder vervelend over. Vergelijk het met fietsen met een helm.

De hoeveelheid stof in de pluimveestallen

De leeftijd en de grootte van de tomen, de graad van activiteit, het aantal voederbeurten, de aard van het voeder, de strooisellaag, de hoogte van de stallen, de luchtvochtigheid, de temperatuur en het seizoen bepalen de concentratie aan stof in de stallen. In de winter zijn de concentraties vaak hoger door de verlaging

van de ventilatie om de verwarmingsverliezen te beperken. De concentratie van het stof stijgt eveneens bij het opruimen en bij vervanging van de dieren. Onderzoek heeft aangetoond dat vooral in scharrelstallen er vele malen hogere stofconcentraties voorkomen in vergelijking met kooisystemen of in vergelijking met ruimtes zonder kippen.

Wat kan de pluimveehouder doen om de stofconcentratie te reduceren of de blootstelling te beperken?

Stof vermijden

- Opteer in de mate van het mogelijke voor een bedrijfssysteem dat minder stof oplevert.
- Verkies kruimel- of pelletvoeder boven meel. Ook door toevoeging van olie komt er minder stof vrij tijdens het voeren.
- Gebruik strooisel dat minder stof veroorzaakt (bv. houtkrullen die stofvrij gemaakt zijn i.p.v. krullen met zaagsel).

- Droog de mest en voer deze snel af. Dit beperkt de groei en verspreiding van bacteriën en virussen.
- Vermijd de stal zoveel mogelijk tijdens piekmomenten van stofproductie zoals tijdens het voeren, het automatisch instrooien en het afdraaien van de mest.
- Gebruik industriële stofzuigers om vloer, wanden en gebouwen mee te reinigen of reinig met de hogedrukreiniger. Gebruik hierbij wel steeds gepaste beschermingsmiddelen aangezien ook de neveldeeltjes ingeademd worden.
- Een elektrostatisch systeem kan het stof en de micro-organismen erin verminderen. Dit is echter een duur systeem en wordt nog maar weinig gebruikt.

Het dragen van een stofmasker moet een gewoonte worden zoals koersen met een helm

Stofmaskers met minimaal FFP2 zijn aangewezen om je te beschermen tegen fijn stof.

Let echter op met te hoge luchtsnelheden en te vochtige omstandigheden. Deze zorgen respectievelijk voor ziekteverschijnselen bij de dieren en voor een beter ontwikkeling van ziekten, bacteriën en schimmels.

FFP3. Deze maskers worden éénmalig gedragen en zijn enkel geschikt voor droge omstandigheden.

- Werp éénmalige maskers onmiddellijk weg na gebruik
- Gebruik bij intensieve werkzaamheden die veel stof (en dus veel bacteriële endotoxines) veroorzaken, een aangepast masker zoals een halfgelaats- of een volgelaatsmasker. Ook bij het gebruik van de hogedrukreiniger is dergelijk masker noodzakelijk.
- Onderhoud de (half)gelaatsmaskers goed en berg ze proper en stofvrij op.
- Gebruik de juiste filter (minimaal P3 en liefst gecombineerd met bescherming tegen ondermeer ammoniak) en vervang deze op tijd (maximaal na 8u gebruik).
- Vermijd direct contact met de dieren om huidallergieën te voorkomen en draag steeds handschoenen om dieren te behandelen of te vangen.

Ventilatie

- Een computergestuurde ventilatie kan de stofconcentratie in de stal goed onder controle houden. Door gebruik te maken van een warmtewisselaar kan ook tijdens koude periodes voldoende geventileerd worden.
- Zorg voor een lage luchtsnelheid zodat het stof niet gaat zweven en er geen tocht ontstaat.
- Om het stof te verminderen is een maximale ventilatie en een zo hoog mogelijke relatieve vochtigheid gewenst.

Relatieve vochtigheid

- Verhogen van de relatieve vochtigheid (>60%) kan het stof (beperkt) verminderen.
- Verneveling van zuiver water en olie in de stal vermindert een deel van het stof.

Gebruik persoonlijke beschermingsmiddelen

- Gebruik steeds **ademhalingsbescherming** bij het betreden van de stal, minimaal een stofmasker FFP2, liefst

Verbruikt uw bedrijf meer dan 80.000 kWh elektriciteit per jaar?

Wanneer u een eigen cabine plaatst geniet u van lagere distributiekosten door de netbeheerder (tot 50% goedkoper). Dit voordeel zorgt dat u de cabine al in 5 jaar kan terugverdienen afhankelijk van uw jaarlijks verbruik.

Heeft u soms stroom tekort?

Met een eigen cabine is een veel groter aansluitvermogen mogelijk dan wanneer u laagspanningsklant bent. Dit zorgt voor een hogere bedrijfszekerheid op piekmomenten.

Vragen of interesse? Contacteer ons vrijblijvend!

Tel. 0476 992 792

www.ictshore.be

info@ictshore.be

Complete inrichting voor uw pluimveestal

PVS Electromatic – Lichtervelde
Frederik Roelens -0474 05 75 11
frederik@pvs-pvs.com

PVS Oost – Dessel
Joost de Haas – 0493 10 03 53
joost@pvs-pvs.com

PVS Tivertec – Watervliet
Thomas Verstryngne – 0473 75 01 89
thomas@pvs-pvs.com
Vincent Verstryngne – 0473 87 74 32
vincent@pvs-pvs.com

www.skov.com

Omdat klimaat belangrijk is!

TEMPO team

**Europese Pluimvee
Services-België**

**Stationsstraat 37 bus 3
3582 BERINGEN**

JULLIE VANGBEDRIJF
(In samenwerking met E.P.S.-België)

- ✓ Wij laden/lossen alle soorten kippen en pluimvee.
- ✓ Wij leveren eerste kwaliteit.
- ✓ Stipte bediening; juiste tijd en juiste plaats.
- ✓ Onze ervaring is uw garantie.

Tel & Fax +32 (0) 3 82 86 708 • GSM + 32 (0) 495 86 83 80 • Email Tempogroep@gmail.com

NIEUW: Registratierechten: nieuwe tarieven in Vlaanderen!

tekst : Solange Tastenoye

Iedereen kent ze wel: de registratierechten die betaald worden ten tijde van de koop van een woning. Iedereen kende ook het principe van het zogenaamd "klein beschrijf" van een bescheiden woning. Dit houdt in dat men een verminderd tarief aan registratierechten betaalde indien het kadastraal inkomen van die bescheiden woning beneden de drempel van 745 € lag. Gaat het niet om een dergelijke bescheiden woning dan bedragen de registratierechten in Vlaanderen 10% op de aankoopprijs.

Wat verandert er in Vlaanderen?

Het percentage van 10% en het verminderd tarief voor de bescheiden woningen gaat verdwijnen! Normaal gezien zullen er vanaf 1 juni 2018 nieuwe tarieven toegepast worden.

Dit houdt in dat men bij de aankoop van een woning in Vlaanderen nog slechts 7% registratierechten zal moeten betalen in plaats van 10%. In Vlaanderen stapt men naar de toekomst toe af van het principe dat het tarief van de registratierechten afhankelijk is van het kadastraal inkomen. Het zal daarentegen wel afhangen van het bedrag van de aankoopprijs.

Voor de kleine woningen met een maximum aankoopprijs van 200.000 €, wordt voorzien in een vrijstelling van de registratierechten op een bedrag van 80.000 €.

Opgepast!

Om van het tarief van 7% te kunnen genieten moet het gaan om de enige

woning en zal men er binnen de 2 jaar moeten gaan in wonen.

Opgepast!

Men maakt een onderscheid tussen de bescheiden woningen die aan de Vlaamse rand van Brussel en de kernsteden liggen (hier is de maximum aankoopprijs 220.000 €) en deze die elders gelegen zijn (200.000 €).

Opgepast!

Gaat het bijvoorbeeld om de aankoop van een tweede verblijfplaats, dan zal het tarief van 10% van toepassing blijven!

Verder wordt er ook nog voorzien in een tarief van slechts 6% indien men aan deze aangekochte woning binnen de 5 jaar na de aankoop energetische renovatiewerken (bv renovaties aan de verwarming, luchtcirculatie, enz...) uitvoert.

Wat met het principe van de "meeneembaarheid" van de registratierechten?

Dit principe blijft bestaan! Dit betekent dat indien men zijn woning verkoopt om een andere te kopen, dan zal men de vroeger betaalde registratierechten nog in mindering kunnen brengen.

Maar er is wel een plafond van 12.500 € dat vanaf heden zal geïndexeerd worden!

NIEUW: aanpassing voor bedrijfsbeheer en beroepsbekwaamheid!

Begint men met een zelfstandige activiteit, dan moet men met twee punten rekening houden, nl. is het beroep dat ik wil uitoefenen geen "gereguleerd" beroep en heb ik voldoende kennis van "bedrijfsbeheer"? Sinds geruime tijd mag men bepaalde beroepen niet uitoefenen, tenzij men over voldoende beroepsken-

nis beschikt. Deze kennis kan blijken uit praktijkervaring of uit een diploma.

Nieuw is nu dat men in Vlaanderen het mes heeft gezet in deze "gereguleerde" beroepen. Dit betekent dat men in Vlaanderen een aantal beroepen heeft vrijgesteld van deze beroeps-kennis en men dat beroep in kwestie dus gewoon mag gaan uitoefenen.

Het gaat om onderstaande beroepen:

- * slager-groothandelaar
- * droogkuiser-verver
- * restaurateur/traiteur-banketaannemer
- * brood- en banketbakker
- * kapper
- * schoonheidsspecialist
- * masseur
- * voetverzorger
- * opticien
- * dentaaltechnicus
- * begrafenisondernemer
- * beenhouwer-spekslager

Indien men een dergelijk beroep als zelfstandige wil gaan opstarten (in hoofd- of in bijberoep), heeft men dus sinds 1/1/2018 in Vlaanderen geen bewijs van beroepsbekwaamheid meer nodig.

Opgepast!

Men moet wel nog beschikken over voldoende kennis "bedrijfsbeheer". Maar ook dit zal in Vlaanderen wellicht afgeschaft worden vanaf september 2018! Hierop is het nog even wachten!

Solange Tastenoye.
www.solangetastenoye.be

GRATIS juridisch advies voor onze abonnees.

Op het telefoonnummer:

013/46.16.24

Elke werkdag van 8u30 tot 17u.

In- en uitvoerbalans EU: positieve trend voor pluimveevlees, negatieve trend voor eieren in eerste jaarhalf 2018

tekst en beeld : Luc Maertens

Zowel wat pluimveevlees als eieren betreft is de EU een netto exporteur. Zo overtreft de productie van pluimveevlees 5% het EU verbruik; voor eieren is dit 3%. Het goed lopen van de export is daarom een noodzaak om de prijzen binnen de EU te ondersteunen. Dit is duidelijk als we de evolutie in de eerste jaarhalf (jan.-juni 2018) onder de loep nemen. De trend is positief voor pluimveevlees maar negatief voor eieren en dit weerspiegelt zich in de prijsevolutie.

EU in- en uitvoer pluimveevlees

De EU **uitvoer** van pluimveevlees nam tussen januari en juni met 7,6% toe in vergelijking met dezelfde periode in 2017. De **invoer** in de eerste jaarhalf van 2018 nam daartegen met bijna 10,4% af in dezelfde periode. De **exportevolutie** was vooral succesvol naar de Filipijnen (+61%) en Vietnam (+56%). Maar ook naar het Afrikaanse Ghana nam de export met bijna 20% toe en dit land was de grootste importeur (in volume) van Europees pluimveevlees in de eerste jaarhalf van 2018. In waarde (miljoenen euro's) uitgedrukt is de export naar zowel Saoedi Arabië of Hongkong evenwel veel groter dan deze naar Ghana. Dit wordt verklaart doordat

de uitvoer naar Afrikaanse landen eerder 'minderwaardig' (en goedkoper) vlees is, o.a. van uitgelegde kippen, tegenover edeler delen naar rijkere landen.

Wat de invoer betreft, hier valt de sterke procentuele toename op van Oekraïne (+80%) en Chili (+87%) en de terugval van de import (-42%) vanuit Brazilië.

De importdruk vanuit Brazilië is sterk afgenomen in 2018.

Invloed van Brazilië en Oekraïne

De afname van de import vanuit Brazilië (vooral filetvlees) is een gevolg van problemen met salmonella, waardoor veel Braziliaanse slachthuizen niet meer mogen exporteren naar de EU. Reken daarbij de grote transportstaking, die zich in mei voorgedaan heeft, waardoor niet alleen vele miljoenen kippen gesneuveld zijn maar eveneens de sector in Brazilië sterk ontwricht heeft. Dit zorgde (en zorgt) voor minder druk op onze markten.

De sterk toegenomen import van vers kippenvlees vanuit Oekraïne is te wijten aan hun 'vindingrijk' omzeilen van de heffingsvrije importquota. Oekraïne, en meer bepaald het grootste pluimveebedrijf MPH, maakt handig gebruik van een speciale geliberaliseerde douanetarieflijn om kippenborst (met vleugel en vel aan) in te voeren boven het toegestane quantum. Deze ongebruikelijke versnijdingsvorm wordt door MHP verder verwerkt in Nederland, Polen of Slowakije en op die manier 'opgewaarderd' tot Europese kipfilet.

In volume is de afname van de import vanuit Brazilië evenwel veel groter (zowat 2,5 maal) dan de toename van de import vanuit Oekraïne en Chili, wat de gunstige evolutie van de in- en uitvoerbalans verklaart.

Omgekeerd beeld voor eieren: negatieve trend voor EU in- en uitvoer balans

Tussen januari en juni nam de EU **export** van eieren met bijna 12% af in vergelijking met dezelfde referentieperiode in 2017. De **import** daarentegen bedroeg meer dan het dubbele dan vorig jaar (+114%). De toename is bijna volledig toe te schrijven aan de grote import vanuit Oekraïne (van 449 ton equivalent in 2017 tot 7.829 ton equivalent in 2018!).

Naast de grote import uit Oekraïne was er ook een opmerkelijke import uit minder gebruikelijke landen zoals Albanië, Argentinië en Mexico.

Op de twee grootse EU **exportbestemmingen** (Japan en Zwitserland) kon zowat hetzelfde volume afgezet worden in de eerste jaarthelft van 2018. Ook liep de export goed naar Israël, waar een verdubbeling in vergelijking met 2017 genoteerd werd. De export naar Zwitserland vertegenwoordigt een vierde (25,6%)

De EU import van eieren is verdubbeld in de eerste jaarthelft van 2018 als gevolg van massale invoer vanuit Oekraïne.

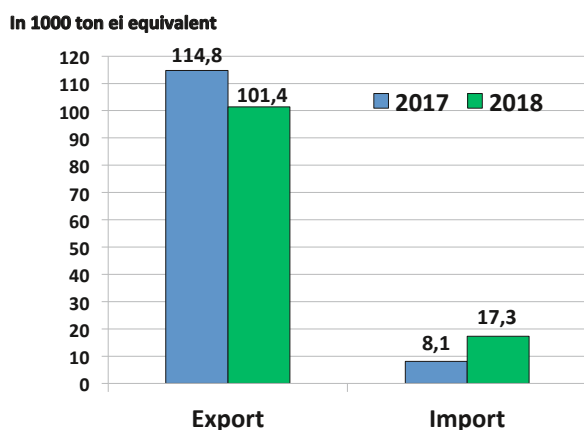
van de totale exportwaarde in euro's en is hierdoor de belangrijkste afnemer voor Japan (17,4%) en Israël (16,3%). Het verlies in de exportmarkten liet zich vooral voelen voor Thailand (-35%), Taiwan (-26%) en Zuid Korea (-56%).

Zowat de helft van de consumptie eieren wordt uitgevoerd als albumine (kip-eiwitpoeder) en overtreft daarmee de uitvoer van verse eieren (40% van de uitvoer).

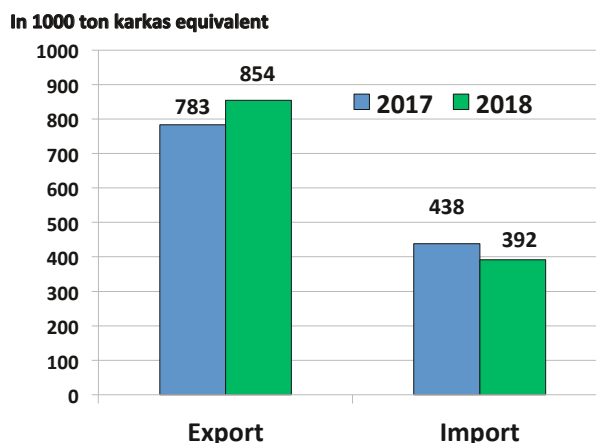
Eidooier of ei-producten zonder schaal maken beide slechts enkele procenten van de totale uitvoer uit.

Een niet onbelangrijk aandeel van de uitvoer van eieren zijn de broedeieren. In ton equivalent maken ze bijna een derde uit van de totale uitvoer van eieren in de EU. Rusland is veruit de belangrijkste afzetmarkt (40%) gevolgd door Irak (17%) en Libië (7%).

Vergelijking EU export en import van eieren (periode jan. - juni)

Vergelijking EU export en import pluimveevlees (periode jan. - juni)

(Bron: EC Agricultural market dashboards)

Onderschat het nut van bioveiligheid niet op uw bedrijf!

tekst: Karolien Langendries - ILVO

Een goede bioveiligheid is cruciaal op een pluimveebedrijf. Afgelopen zomer werd na de eerste uitbraken van Newcastle Disease opgeroepen tot het aanscherpen en strikt naleven van de bioveiligheidsmaatregelen op de pluimveebedrijven. Nu de herfst en winter eraan komen, stijgt de kans op een nieuwe golf van vogelgriepbesmettingen. Daarom is het zeker aangewezen om nu al eens te controleren of de bioveiligheid op uw bedrijf in orde is.

Wat is bioveiligheid?

Bioveiligheid wordt gedefinieerd als het geheel van maatregelen die als doel hebben om de ziekte-insleep en verspreiding op het pluimveebedrijf te voorkomen. Het principe "voorkomen is beter dan genezen" staat hierbij centraal. Er kan een onderscheid gemaakt worden tussen **externe en interne bioveiligheid**. De externe bioveiligheidsmaatregelen moeten ervoor zorgen dat er geen ziekte-insleep van buitenaf op het bedrijf binnenkomt, terwijl de interne bioveiligheidsmaatregelen de ziekteverspreiding binnen het bedrijf zelf moet voorkomen.

Externe bioveiligheid

Bij de externe bioveiligheid moet gedacht worden aan mogelijke contactpunten met de buitenwereld. Hiertoe behoren onder andere de aankoop van dieren, de bezoekers, het transport, maar ook de ligging van het bedrijf. We overlopen kort de maatregelen die u best neemt bij al deze contactpunten.

Aankoop dieren

Wanneer er nieuwe dieren op het pluimveebedrijf geleverd worden, is het belangrijk om het **aantal oorsprongsbedrijven zo beperkt mogelijk** te houden. De gezondheidsstatus van de dieren kan immers verschillen van bedrijf tot bedrijf en indien er veel leveranciers zijn, kunnen meerdere soorten ziekteverwekkers binnengebracht worden. Het is ook belangrijk om de **gezondheidsstatus** van het toeleveringsbedrijf te checken. Deze zou minstens dezelfde moeten zijn dan deze die op uw bedrijf heerst. Ideaal is om het **all-in/all-out-principe** te hanteren om de ziekte-insleep in de stal tot een minimum te beperken. **Voertuigen** die levende dieren vervoeren, moeten ook steeds **gereinigd en ontsmet** worden.

"Neem voor elke stal een andere kleur voor het materiaal. Betreed elke stal altijd met staleigen, propere (ontsmette) laarzen!"

Bezoekers

Het aantal bezoekers op het bedrijf moet steeds herleid worden tot het **strikt noodzakelijke**. Vermijd ongewenste bezoekers door de stal op slot te doen! Het is aangewezen om propere en **stalspecifieke bedrijfskledij en laarzen** te voorzien, ook voor de bezoekers. Een **hygiënesluis**, al dan niet met **(doorloop)douche** biedt sterke voordelen voor de bioveiligheid op het bedrijf. Vooraleer de stal te betreden, is het beter om door een **ontsmettingsvoetbad** te stappen. Daarbij is het vooral van belang om het bad proper te houden en ervoor te zorgen dat de ontsmettingsconcentratie voldoende hoog blijft, anders werkt het bad averechts en wordt het een broeihaard van bacteriën. Een goede **handhygiëne** is ook onontbeerlijk. Laat bezoekers hun handen wassen, drogen en ontsmetten vooraleer ze de stal binnen gaan. En niet onbelangrijk: doe dit zelf ook!

Vervoer op het bedrijf

Vrachtwagens die frequent ook andere (pluimvee)bedrijven aandoen, zorgen voor een verhoogd risico op ziekte-insleep op uw bedrijf. Het is daarom goed om op uw bedrijf een **'propere en vuile' weg** in te richten. De propere weg wordt enkel intern gebruikt; vrachtwagens die op meerdere pluimveebedrijven langskomen gebruiken de vuile weg. Het **uitladen** geeft een extra kans op ziekte-insleep door de aanwezigheid van de vangploeg en hun materiaal. Wat bioveiligheid betreft, is het beter om een volledige stal in één keer leeg te halen. **Laad- en losplaatsen** moeten **verhard** zijn zodat deze grondig kunnen **gereinigd en ontsmet** worden.

Ligging van het bedrijf

Tot slot speelt ook de ligging van het bedrijf een rol bij de insleep van ziektes. Verschillende infecties, zoals bvb *Mycoplasma*, worden immers **via de lucht** overgedragen waardoor een pluimveebedrijf in de dichte nabijheid een verhoogd risico geeft. Ook de **aanwezigheid van water** of vijvers in de buurt kunnen veel wilde vogels aantrekken en dienen dus in rekening gebracht te worden.

Interne bioveiligheid

De meeste maatregelen voor de interne bioveiligheid kunnen teruggebracht worden tot een goede bedrijfsvoering. Er wordt hierbij gedacht aan een all-in/all-out-management en een goede reiniging en ontsmetting van zowel stal als materiaal. Het in acht nemen van een voldoende lange leegstand, een goed ziektemanagement en voldoende hygiënemaatregelen dragen bij tot een hoger bioveiligheidsniveau op het bedrijf.

Stal per stal

Het is belangrijk om dieren van verschillende leeftijden niet met elkaar te vermengen. Oudere dieren zijn meer of minder gevoelig voor bepaalde ziekteverwekkers dan jongere. Het beste wordt dus het **all-in/all-out-principe** gehanteerd. Ook het gebruik van stalmateriaal in verschillende stallen wordt afgeraden omwille van een mogelijke overdracht tussen de stallen. Werken met een **kleurcode** per stal kan handig zijn om het materiaal steeds op de juiste plaats te houden. Uiteraard is het een must om laarzen te voorzien per stal!

Ongedierte en huisdieren

Huisdieren zouden te allen tijde moeten **vermeden** worden in de stal. Honden en katten verhogen de kans op verspreiding van infecties binnen het bedrijf. Ook de hygiënecode zou verboden ruimte moeten zijn voor deze viervoeters. Ongedierte en insecten zijn dan weer wat moeilijker te **bestrijden**. Je kan dit op mechanische, fysische, chemische of biologische wijze doen. Maar check altijd eerst of het product dat u wil gebruiken op de lijst van toegelaten producten staat!

Reiniging en ontsmetting

Een grondige reiniging en ontsmetting, gevolgd door een voldoende lange leegstandperiode, is cruciaal om geen ziektekiemen over te dragen naar een volgende ronde. Eerst moet de stal grondig **droog gereinigd** worden om zo al het organisch materiaal uit de stal te verwijderen. Daarna volgt de **natte reiniging** onder hoge druk. Een combinatie met een **inweef fase** zorgt voor een hogere graad van efficiëntie. Een **herhaling** van voorgaande stappen kan nodig zijn. Nadien wordt de stal **ontsmet** met een geschikt ontsmettingsmiddel. Via een **hygiënogram** kan je te weten komen of de reinigingsprocedure voldoende accuraat werd uitgevoerd. Belangrijk is om een voldoende lange **leegstandperiode** te voorzien tussen de rondes.

Ziektemanagement

Vaccinatie is uiteraard ook een zeer efficiënte bioveiligheidsmaatregel om ziektes tegen te gaan in de stal. De manier waarop dit uitgevoerd wordt, is van zéér groot belang (o.a. juiste concentratie, toedieningsweg). Zoals algemeen geweten moet het gebruik van **antibacteriële middelen** op doordachte en minimale wijze worden ingezet. **Kadavers** moeten zo snel mogelijk verwijderd worden uit de stal en worden liefst zo ver mogelijk van de stal bewaard in een gekoelde opslagruimte tot ze opgehaald kunnen worden door een vernietigingsbedrijf.

Soms te nonchalant

Een volledig overzicht van de te nemen bioveiligheidsmaatregelen op een pluimveebedrijf, gecombineerd met een risico-gebaseerd scoresysteem, is terug te vinden op www.biocheck.ugent.be. Zoals uit dit artikel blijkt, zijn bioveiligheidsmaatregelen op zich niet zo ingewikkeld. Maar soms worden bepaalde maatregelen periodisch wat minder of zelfs niet nageleefd (bvb. bij alarm snel even in de stal lopen zonder laarzenwissel). Het gevaar op insleep van ziektes kan soms **in een klein hoekje** schuilen. Het is daarom zeer belangrijk om deze maatregelen strikt na te leven en er echt een gewoonte van te maken om het steeds correct te doen!

Turfstrooisel als bodembedekking voor pluimvee

- Voor een beter stalcomfort, hygiëne en dierwelzijn
- Minder voetzoollaesies
- Uitermate veilig door een lage PH
- Biologische afbreekbaar
- Constante kwaliteit
- Scherpe prijs

VERVOER Hერიжгeрs

Herrijgers/Hervado BVBA
Tel 03/667.49.40
GSM 0478/38.83.84
www.Herrijgers-BVBA.be

Cobb Herveld behaalt compartimenteringsstatus in Nederland

Het Cobb basisfokbedrijf in Herveld heeft van de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteiten (NVWA) de compartimenteringsstatus gekregen. Het basisfokbedrijf is nu toegevoegd aan een wereldwijd groeiende lijst van Cobb locaties met een compartimenteringsstatus welke het toestaat om internationale handel te bedrijven bij een uitbraak van Avian Influenza (AI) in het land.

Locatie

Het basisfokbedrijf in het Nederlandse Herveld (Provincie Gelderland) is de Europese foklocatie van Cobb en een de zeven Cobb basisfokkerijlocaties in de

wereld. De afgelopen jaren heeft Cobb € 15 miljoen geïnvesteerd waarmee de capaciteit meer dan verdubbeld is om de scope en de snelheid van de ontwikkeling van de Cobb500™ uit te breiden.

“We zijn het project om de compartimenteringsstatus te behalen gestart in 2016. Alle aspecten van het basisfokbedrijf en onze procedures werden onderworpen aan een uitgebreide audit door de NVWA” zegt Neeltje van Horen, senior supervisor of facilities, Cobb Europe BV.

Voorwaarden

“Om de compartimentsstatus te bereiken en te behouden, moeten bio-security, operationele procedures, afscheidingen en bewaking aan de hoogste standaarden voldoen. Het was van cruciaal belang dat we aantoonde dat het complete basisfokbedrijf gescheiden is van de rest van de pluimvee-industrie in Nederland en dat alle potentiële risico's worden be-

oordeeld en beheerd door noodzakelijke controlemaatregelen.”

In 2004 introduceerde de Wereldgezondheidsorganisatie voor Diergezondheid (OIE) het concept van compartimentering om bedrijven te erkennen die volgens zulke hoge normen voor bio-security werken, dat zij ervoor kunnen zorgen dat al hun faciliteiten ziektevrij blijven, zelfs in het geval van een meldingsplichtige ziekte in het land.

Status

We zijn enorm trots op het werk en toewijding van het team; het hele team op Herveld heeft hard gewerkt om de compartimenteringsstatus te behalen. Het voortdurend blijven investeren in het opleiden en trainen van medewerkers wordt hiermee beloont” aldus Mijndert Heineke, Cobb senior pedigree manager op Herveld sinds 2015.

De Cobb-Vantress site te Herveld, die recent het compartimenteringsstatus verkreeg.

Hete zomer

In tegenstelling tot wat de titel van deze column doet vermoeden zal ik het niet hebben over de hittestress waarmee we als pluimveehouder geconfronteerd zijn geweest. Wel over een ander "heet" onderwerp, namelijk de melding vanuit het slachterijwezen en hun organisaties dat er vanaf augustus onaangekondigde controles op vleeskippenbedrijven uitgevoerd gaan worden om het vang- en laadproces te evalueren.

Om het aantal doa's (dood aangevoerde kippen) op slachterijniveau terug te dringen werd, vorig jaar in overleg tussen alle betrokkenen van de braadkippenkolom, een actieplan en engagementen opgesteld. Hierin wordt de gedeelde verantwoordelijkheid onderkend van de producent, de vangploeg, de vervoerder en de slachterij.

Het VKI document, dat in het kader van dierenwelzijn werd uitgebreid met o.a. het vermoedelijke gewicht, laat een optimalere laadplanning toe, op voorwaarde dat ook de vervoerder/planner op zijn beurt een snelle terugkoppeling doet naar de producent. Deze belangrijke wederzijdse communicatie werd bij een vorig overleg door beide partijen overeengekomen en dit kunnen we als producent enkel maar toejuichen. Vraag als pluimveehouder dus steeds een laadplanning op papier en controleer of er geen overbezetting in de containers is gepland.

Maar eens de kippen het pluimveebedrijf verlaten hebben, zijn er nog veel factoren die het aantal doa's kunnen beïnvloeden. Onzorgvuldig transport (menselijke factoren, files, ...), te lange wachttijden of onvoldoende ventilatie in het slachthuis kunnen zorgen voor dierenleed dat cash aangerekend wordt aan de pluimveehouder. Het verwondert me nog steeds dat – in tegenstelling tot mesttransporten – er voor transport van pluimvee heel weinig transparantie heerst. Een vracht mest heeft een waarde van enkele honderden euros. Een vracht levende kippen meer dan tienduizend. Daar bovenop heb je nog de factor dierenwelzijn.

Er kan geen sprake zijn van nieuwe maatregelen of controles op pluimveebedrijven zolang niet iedereen zijn eigen volle verantwoordelijkheid erkent en veegt voor zijn eigen deur. Dit is de reden waarom we niet achter de eenzijdig onaangekondigde controles staan van de slachterijorganisaties, die enkel wijzen op de verantwoordelijkheid van de producent!

En last but not least: zelfs onze minister Weyts (dierenwelzijn en verkeerswezen) kan zijn steentje bijdragen. Dit door toelating te geven aan kippentransporten om op hete zomerdagen uit de files te ontsnappen via de pechtstrook. Deze maatregel is in buurlanden blijkbaar wel toegelaten.

Laat ons dus elk zijn eigen inspanning leveren en de kippen zullen ons heel dankbaar zijn!

Dirk Ghyselen

Sectorverantwoordelijke braad van de Landsbond.

Pluimveeveders recupereren voor de aanmaak van plastic

Alleen al in Europa gaan er volgens schattingen jaarlijks meer dan 3 miljoen kg pluimveeveders verloren. Deze worden meestal verbrand of komen terecht op een stortplaats of gebruikt als diervoeder van lage kwaliteit. Pluimen bestaan voor 90% uit keratine. In een groot Europees project (KARMA2020) worden verschillende mogelijkheden onderzocht om deze veders te gebruiken voor de productie van **bio-afbreekbare plastics**. Het 3-jarig project bestaat uit een consortium van 16 (voornamelijk industriële partners) waaronder het Belgische Sioen.

Een eerste probleem, waar men een oplossing voor gevonden heeft, was om dit licht materiaal te ontdoen van pathogenen. Met verschillende proefmonsters op basis van dit vedermateriaal worden nu testen uitgevoerd waarbij het verwarmde materiaal in een mal wordt geïnjecteerd om het de gewenste vorm te geven. Voornamelijk verpakkingsmaterialen worden beoogd met deze techniek. Maar ook proeven zijn lopende om de veders in te zetten als traag werkende meststof, composietmaterialen of vlamvertragende coatings.

De deelnemers aan het project geloven dat de recuperatie waarbij afvalproducten van de ene industrie als grondstof voor een andere sterk bijdragen tot een **circulaire economie** en duurzaam consumeren (LM).

Nog steeds stallen en bedrijven geblokkeerd door fipronil in Nederland

In Nederland zijn er één jaar na uitbreken van de fipronilcrisis (einde juli 2017) nog 9 pluimveebedrijven volledig geblokkeerd en 87 gedeeltelijk. Er worden nog steeds te hoge gehalten fipronil in de eieren, de kippen of mest gevonden. Daarvan zijn er 79 stallen op 42 bedrijven die alleen nog geblokkeerd zijn voor de mest. **Negen bedrijven** met in totaal 27 stallen **mogen geen eieren, kippen of mest afvoeren**. Zij zijn nog volledig geblokkeerd. Er zijn bij onze Noorderburen in totaal 361 pluimveebedrijven met in totaal 803 stallen betrokken geweest bij de fipronilaffaire.

De totale directe **schade** door het fipronilschandaal werd in Nederland door de Wageningen University & Research (WUR) eind vorig jaar ingeschat tussen de 65 en 75 miljoen euro bedroeg. Het grootste deel daarvan, 35 tot 45 miljoen euro, komt voor rekening van de leghennenhouders. Maar ook voor de eierpakstations, eiproducentenindustrie en broederijen liep de crisis behoorlijk in de papieren. Pluimvee-econoom Peter van Horne van de WUR denkt dat de schade inmiddels is opgelopen naar **85 tot 90 miljoen euro**. „Daar is de imagoschade niet bij meegerekend, want dat is niet in te schatten.” (Bron Pluimveeweb).

Geen prijsnotering meer voor uitgelegde kippen in Nederland door LTO/NOP

Land- en Tuinbouw Organisatie Nederland (LTO) en de Nederlandse Organisatie Pluimvee (NOP), beiden belangengerechtigden van de Nederlandse pluimveehouders, hebben gezamenlijk besloten om de prijsnoteringen voor uitgelegde witte en bruine leghennen en vleeskuikenmoederdieren te stoppen. De laatste wekelijkse prijsnotering dateert van 26 juli.

“Wij hadden te weinig input waardoor onze notering **geen goede afspiegeling van de markt** meer was. Bovendien worden beide noteringen nauwelijks meer gebruikt in de handel van uitgelegde leghennen of vleeskuikenmoederdieren. Dan heeft het ook geen zin meer om ze wekelijks uit te brengen”, motiveert Hugo Bens, vakgroepvoorzitter legpluimveehouderij van LTO/NOP de beslissing.

De notering voor uitgelegde vleeskuikenmoederdieren is volgens vermeerdereaars geen goede afspiegeling meer van de markt omdat de toeslagen te hoog zijn geworden.

Vogelgriep slaat toe op groot Russisch bedrijf

Half augustus meldde het OIE (Wereld Dieren Gezondheidsorganisatie) hoog pathogene vogelgriep (HPAI) op een groot Russisch bedrijf met **500.000 kippen** in de Kostromskaya regio, gelegen in Noord West Russia. Het is onduidelijk of het om vleeskippen of legkippen gaat. Het virus is geïdentificeerd als een **H5N2 subtype**. Dit type behoort tot een Aziatische hoog pathogene stam die naast in Azië eveneens, in de periode 2016-2018, aangetroffen werd in Rusland, Europa en Afrika.

Rusland kampt reeds een tijd met HPAI en deze haard is de 68ste (op commerciële en hobbybedrijven samen) die deze zomer vastgesteld werd.

Twee van de drie doelstellingen antibioticareductie gehaald

Twee van de drie doelstellingen voor de reductie van antibioticagebruik in de diergeneeskunde uit het antibioticaconvenant van 2016 zijn al gehaald. Dat maakten het kenniscentrum AMCRA, het voedselagentschap FAVV en het geneesmiddelenagentschap FAGG bekend.

In 2017 werd een cumulatieve reductie van 84 procent van het gebruik van de **kritisch belangrijke antibiotica** bereikt, de doelstelling was 75 procent reductie tegen eind 2020. Daarnaast werden ook de met antibiotica **gemedicineerde voeders** met 66,6 procent verminderd, waar een reductie van 50 procent tegen eind 2017 vooropgesteld was.

De **eerste doelstelling** werd echter nog niet gehaald. In 2016-2017 werd er een daling van 7,4 procent opgemeten in het gebruik van antibiotica, goed voor een totale reductie van 25,9 procent sinds 2011, maar **nog ver van de 50 procent reductie tegen 2020**. "Voor die doelstelling liggen we een beetje achter op schema, het is dus belangrijk om daar de komende drie jaar sterk op in te blijven zetten", zegt professor Jeroen Dewulf, voorzitter van AMCRA. De daling van 7,4 procent in 2016-2017 is wel grootste daling sinds het begin van de metingen in 2012.

Methode ontwikkeld in de VS om kippenkarkassen en mest op het bedrijf te ontdoen van AI

Tijdens een episode van vogelgriep is er grote nood aan gepaste technologie om pluimveekarkassen en mest te ontdoen van het AI virus. Dit inspireerde de Universiteit van Iowa (VS) om een praktische en doeltreffende manier te ontwikkelen. Men maakt gebruik van een mobiele installatie waar meerdere **gasbranders** in gemonteerd zijn die de trailer opwarmen. Een transportsysteem vervoert de karkassen en mest doorheen de trailer tot ze ontdaan zijn van het virus.

Uit de experimentele studies werd een 3D curve opgesteld die het verband weergeeft tussen de nodige temperatuur, de hoeveelheid materiaal en de tijd om het virus te inactiveren. Via modellering werd vervolgens de opschaling van het labomodel tot een praktisch bruikbare methode in kaart gebracht. De onderzoekers maken zich sterk dat praktische **trailers** kunnen gebouwd worden die het nodige volume aankunnen om op de getroffen bedrijven snel de karkassen en mest te ontdoen van het virus (LM).

Voor actuele informatie:

Bezoek de Pluimvee website: www.pluimvee.be
Of abonneer je op onze elektronische nieuwsbrief -
Info: advertenties@pluimvee.be

HET „SPECHT VARIA PLUS“ SYSTEEM
Het Specht Varia Plus System is het resultaat van meer dan tientallen jaren ervaring.

Meer ruimte per kip voldoet aan de eisen voor het dierenwelzijn.

Uitstekend overzicht zowel onder de installatie als ook op de verschillende etages.

Voer, water, rustzones en nesten op elke etage beschikbaar.

De nesten aan de buitenkant vergemakkelijken een goede controle.

Met behulp van de kantelbare bodem kunnen de nesten automatisch worden gesloten.

Op de brede eierbanden hebben de eieren voldoende ruimte.

Extra zitstokken boven op de installatie.

Extra niveau boven de nesten mogelijk.

Direct van de producent. Eigen productie sinds 1961. Profiteer van onze ervaring.

Ten Elsen GmbH & Co. KG
D-47665 Sonsbeck/Germany
Dassendaler Weg 13
Telefon +49 (0) 2838 912-0
Fax: +49 (0) 2838 2791
www.specht-tenelsen.de
info@specht-tenelsen.de
Hans Theo Ten Elsen
GSM: +49.173-8 79 65 82

Goede zomer voor de braad maar slecht verteerbare eierprijs

tekst: Luc Maertens

De zomerperiode is traditioneel een vrij moeilijke periode voor de eiermarkt omdat, omwille van de verlofperiode, veel consumenten in het buitenland vertoeven en de industrie op halve kracht werkt. Ook dit jaar namen de producentenprijzen een duik in juli en augustus en bedroegen op het dieptepunt slechts een 5,05€ (100 stuks klasse 3) voor de scharrels en 3,56€ voor de verrijkte kooi-eieren. Vooral voor deze laatsten zitten we hierdoor ver onder de productiekosten.

Naast de reeds genoemde structurele redenen heeft de toegenomen invoer van eieren naar de EU (zie artikel in dit nummer), voornamelijk vanuit Oekraïne, sterk op onze markt gedrukt. Neem daarbij dat de fipronilcrisis gezorgd heeft voor verliezen aan afzetmarkt, eerst door schrik voor gecontamineerde eieren en vervolgens omwille van de zeer hoge prijzen. Gelukkig heeft de invloed van de droge zomer nog geen te grote impact op de grondstoffenprijzen en is de toename van de voederprijzen tot op heden relatief beperkt.

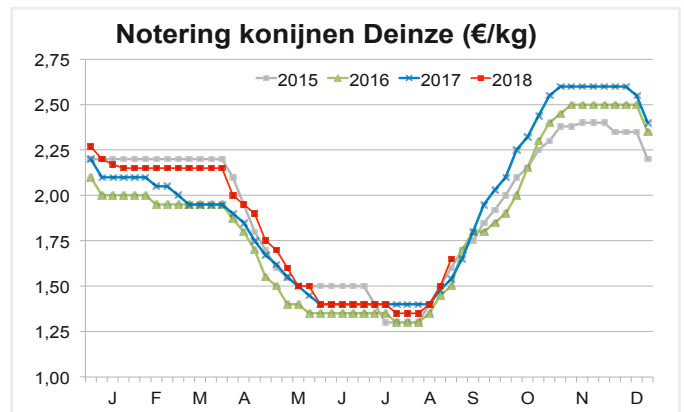
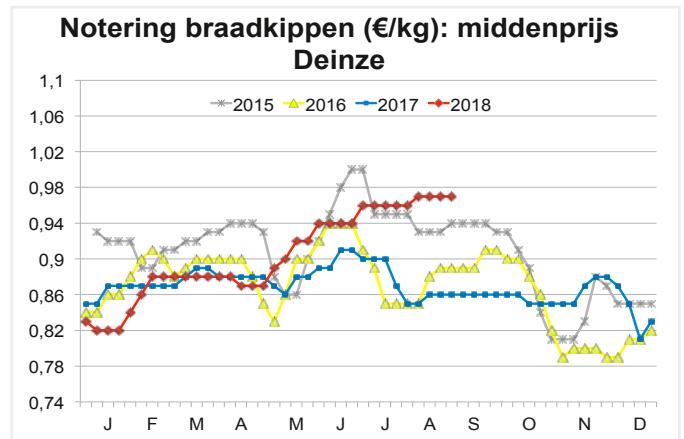
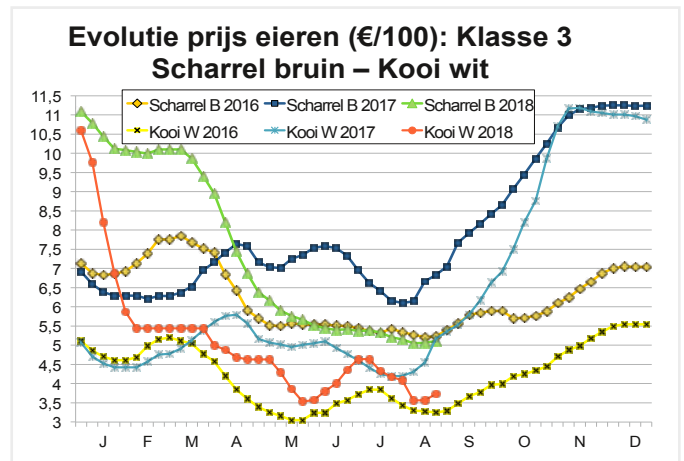
Einde augustus is gelukkig de trend naar prijsherstel ingezet. Vooral de kooi-eieren worden nu terug vlot aangekocht door de industrie en is het grote prijsverschil tussen kooi en scharrel toch wat afgenomen (nog 1,38 € voor klasse 3). Een verder prijsherstel in de komende weken moet mogelijk zijn gezien er geen sprake is van een structureel overschot of van toegenomen opzet in de EU.

In tegenstelling tot de legkippenhouders hebben de **braadkippen**houders er een goede zomer opzitten. Indien ze de problemen met de warme zomer hebben kunnen beheersen, dan was de rendabiliteit met Deinze prijzen begrepen tussen 0,94 en 0,97€ (Middenprijs per kg) verzekerd. Verschillende positieve factoren liggen aan de grondslag. De consumptie, in tegenstelling tot rood vlees en in mindere mate varkensvlees, kan zich handhaven in de EU. De balans import-export oogt in de eerste jaarahelft, tegenstelling tot de eiermarkt, positief. Nieuwe markten werden door de EU aangeboord en de druk vanuit Brazilië nam sterk af. Voor wat de toekomst betreft, er is in ieder geval een bijkomende positieve evolutie omdat Zuid-Afrika terug zijn grenzen geopend heeft voor kippenvlees vanuit de EU. Voorlopig enkel voor een beperkt aantal landen (Polen, Spanje en Hongarije). In 2016 had Zuid-Afrika, omwille van de vogelgriepcrisis in sommige EU landen, zijn grenzen gesloten. Voorheen was Zuid-Afrika de belangrijkste EU afzetmarkt maar intussen heeft vooral de VS dit gat opgevuld.

De prijs van **soepkippen** wordt gedeeltelijk beïnvloedt door de prijs van de braadkippen. Omwille o.a. hierdoor is de prijs deze zomer wat aangetrokken, en uitgelegde zware moederdieren halen nu een goede prijs van dik een halve euro. Hetzelfde kan niet gezegd worden van de uitgelegde legkippen. Deze zijn, voortgaande op de Deinze marktprijs nog steeds zowat waar-

deloos. Het is de vraag of deze prijs de realiteit weerspiegelt. In Nederland is men recent gestopt met de noteringen van uitgelegde kippen. Als reden wordt opgegeven dat er te weinig marktpartijen aangeboden worden om een representatieve prijs vast te stellen.

Tenslotte de **konijnen**. Het volstaat de bijgaande grafiek te bekijken om te zien dat de traditie gevolgd wordt. Ti's te zeggen eens half augustus is de zomerdip ten einde en begint de prijs zich te herstellen.

Lavetan^{nl}

Gespecialiseerd laboratorium voor:
dierproductie | voeding | farmaceutica

Uw partner voor
snelle en zorgeloze
analyse!

Telefoon: +32 (0)14 44 34 74
Fax: +32 (0)14 61 99 00
E-mail: info@lavetan.be
Website: www.lavetan.be

TULDERHOF

ventilation

**SPECIALIST IN VENTILATIE EN
NATUURLIJK DAGLICHT VOOR PLUIMVEE**

- > Goed geïsoleerde inlaatventielen
- > Natuurlijk daglicht en uitloop
- > Ventilatoren en geïsoleerde deuren
- > Stofreductie
- > Warmtewisselaars

**VLIF STEUN BESCHIKBAAR VOOR
DAGLICHT 30% EN UITLOOP 15%**

BEL VOOR ADVIES EN AFSpraak +32 (0)14 65 86 91

WWW.TULDERHOF.COM

den Ouden Oirschot
Pluimveeservicebedrijf

Meer dan 25 jaar
dienstverlenend in de
pluimveewereld

Vangen, laden en lossen van
kuikens, legkippen, moederdieren en kalkoenen

Nieuwedijk 26
5688 LK Oirschot

+31 (0)411 - 68 84 92
 +31 (0)411 - 68 84 93

info@denoudenoirschot.nl
 www.denoudenoirschot.nl

Uw Impex verdeler in België:
Droeshaut NV
Tel: +32 (0)11642892
Mail: info@droeshaut.be

Innovative
drinking
technology

Impex Barneveld B.V.

Harselaarseweg 129 | Postbus 20 | 3770 AA Barneveld
T 0342 416641 | F 0342 412826 | www.impex.nl | info@impex.nl

I-Flush; de hygiëne totaaloplossing voor het
automatisch spoelen van drinksystemen

Marktprijzen

Eierprijzen markt Kruishoutem (volgens prijzencommissie) - per 100 stuks in euro

Witschalige eieren

	7.8	14.8	21.8	28.8	7.8	14.8	21.8	28.8
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
Cat 0	5,56	5,39	5,39	5,58	6,57	6,51	6,47	6,50
Cat 1	4,32	4,15	4,15	4,34	5,33	5,28	5,23	5,26
Cat 2	4,01	3,86	3,86	4,04	4,93	4,87	4,83	4,85
Cat 3	3,71	3,56	3,56	3,73	4,52	4,44	4,42	4,43
Cat 4	3,40	3,27	3,27	3,42	4,07	3,98	3,97	3,97
Cat 5	3,10	2,98	2,98	3,12	3,52	3,41	3,39	3,40
Cat 6	2,79	2,68	2,68	2,81	3,02	2,90	2,88	2,89
Cat 7	2,49	2,39	2,39	2,51	2,62	2,52	2,50	2,50

Bruinschalige eieren

	7.8	14.8	21.8	28.8	7.8	14.8	21.8	28.8
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
Cat 0	6,16	5,99	5,99	6,18	7,33	7,30	7,38	7,53
Cat 1	4,92	4,75	4,75	4,94	6,09	6,06	6,14	6,29
Cat 2	4,61	4,46	4,46	4,64	5,63	5,57	5,61	5,71
Cat 3	4,31	4,16	4,16	4,33	5,14	5,05	5,06	5,11
Cat 4	4	3,87	3,87	4,02	4,57	4,47	4,45	4,47
Cat 5	3,7	3,58	3,58	3,72	3,82	3,71	3,69	3,70
Cat 6	3,39	3,28	3,28	3,41	3,02	2,90	2,88	2,89
Cat 7	3,09	2,99	2,99	3,11	2,62	2,52	2,50	2,50

Pluimveemarkt prijzencommissie Deinze (met inbegrip Belplume toeslag)

Week van	1.8	8.8	14.8	22.8	29.8
extra zware soepkippen	0,47€-0,49€	0,49€-0,51€	0,49€-0,51€	0,52€-0,54€	0,56€-0,58€
bruine soepkippen	0,0€-0,02€	0,02€-0,04€	0,02€-0,04€	0,06€-0,08€	0,07€-0,09€
witte soepkippen	-0,07€ - -0,05€	-0,05€ - -0,03€	-0,05€ - -0,03€	-0,01€ - 0,01€	0,0€-0,02€
braadkippen	0,95€-0,97€	0,96€-0,98€	0,96€-0,98€	0,96€-0,98€	0,96€-0,98€
ABC	0,93 €	0,93 €	0,94 €	0,94 €	0,94 €
konijnen	1,35 €	1,35 €	1,40 €	1,50 €	1,65 €

Poultryshop24
 Vernieuwde website www.poultryshop24.com
 In/verkoop van: Pluimvee inventaris, eierinpakkers en sorteermachines

**Te koop Moba 70+AX92 stapelaar
 Moba 100+AX92 stapelaar
 Staalkat type 6 eiersorteermachine
 VDL Mest platendroger bj 2012 cap. 80.000 kippen**

info@poultryshop24.com
 +31 6 53646226

Ven Poultry B.V.

Te koop gevraagd alle soorten soepkippen

Actief in de pluimveehouderij sinds 1949

- * Hoogste vaste prijs of
- * Hoogste prijs Deinze+
- * Betaling binnen 2 dagen
- * Correcte afname

014-45 30 40 (B)
 0031-492 537 066 (NL) 0031-653 487 136 (GSM)
www.venpoultry.nl --- info@venpoultry.nl

Handelsnoteringen Kruishoutem

Witschalige eieren

	7.8	14.8	21.8	28.8	7.8	14.8	21.8	28.8
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
XL	6,36	6,19	6,19	6,38	7,37	7,31	7,27	7,3
L	4,81	4,66	4,66	4,84	5,73	5,67	5,63	5,65
M	4,20	4,07	4,07	4,22	4,87	4,78	4,77	4,77
S	3,39	3,28	3,28	3,41	3,62	3,50	3,48	3,49

Bruinschalige eieren

	7.8	14.8	21.8	28.8	7.8	14.8	21.8	28.8
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
XL	6,96	6,79	6,79	6,98	8,13	8,10	8,18	8,33
L	5,41	5,26	5,26	5,44	6,43	6,37	6,41	6,51
M	4,8	4,67	4,67	4,82	5,37	5,27	5,25	5,27
S	3,99	3,88	3,88	4,01	3,62	3,50	3,48	3,49

Gemiddelde poeljenprijs aanpassing

Jaar-week	Gemiddelde Poeljenprijs Aanpassing	
	Gemiddelde opfokvoederprijs €/100 kg	Aanpassing €/100 afgeleverde poeljen
2018/33	29,38	56,37
2018/34	29,45	56,82

Prijzen grondstoffen (per ton)

	7.8	14.8	21.8	28.8
Tarwe	194,00 €	187,50 €	189,00 €	184,00 €
Wintergerst	201,00 €	193,50 €	193,50 €	187,00 €
Maïs	184,50 €	NG	NG	NG

Door samen te werken...

Staan we sterker

- Onze waarden vormen de basis voor alles wat we doen
- We combineren innovatie met vooruitstrevend denken
- Wereldwijde specialisten werken samen van broederij tot slachterij
- Beste locale ondersteuning en advies

COBB-VANTRESS.COM

ONE FAMILY.
ONE PURPOSE.

SPOORMANS BESTAAT

7

0

TRITS
OP MIJN
KIPPEN

JAAR

70 jaar **TRADITIE IN KWALITEIT.**

Daar zijn we trots op!

Spoormans

